DR. W.W. BOYER 1-11-42
800 - 12 ST. N. W.
WASHINGTON, D. C.

...“and that government of the people, by the people, for the people, shall not perish from the earth.”
— Abraham Lincoln

DRAUGAS

THE LITHUANIAN DAILY FRIEND

DRAUGAS
The Lithuanian Daily Friend
PUBLISHED BY THE LITHUANIAN CATHOLIC PRESS SOCIETY.
2334 So. Oakley Ave., Chicago, Illinois
Telephone Canal 8010-8011

The most influential Lithuanian Daily in America.

No. 35 | 3c a Copy | Chicago, Ill., Trečiadienis, Vasario-February 11, 1942 | Kaina 3c | Vol. XXVI

Singapuro Pasidavimas Jau Netoli

Trumpai
P. T.

KOMUNISTAI NAUDOJASI PROGA.

Amerika bendrai su Sov. Rusija kariauja prieš Vokietijos nacius, tad J. V. Valstybėse raudonieji gaivalai — komunistai dabar naudojasi šia proga. J. A. Valstybių vyriausybė yra nusistačiusi karo metu nevaržyti komunistų partijos ir jos vadų. Kad taip tai komunistai visais galimais būdais praplečia savo raudonąją propagandą. Marksizmo doktrinas jie įneša į mokyklas, o ypač darbininkų tarpan. Miestuose ir pramonės centruose jie išlaiko nuosavas mokyklas, kuriose mokinami busimieji propagandistai ir agentai. Kai kuriais atvėjais jie dedasi patrijotais, bet jie neremia šalies vyriausybės taip, kaip tai daro visi kiti gyventojai.

Church League per spaudą atsišaukia į amerikiečius patrijotus. Visus ragina budėti ir neleisti komunistams įsigalėti. Nes jie skleidžia ateizmą, siekia pakirsti krikščionybę ir laisvę.

•

BAŽNYČIOS PAŽANGA INDIJOJE.

Japonų karo veiksmai iškėlė didelių kliūčių katalikų misijoms visuose Tolimuose Rytuose, taip pat ir Olandų Indijose, kur paskutiniais laikais misijos žydėjo ir Kristaus Evangelija sekmingai buvo skleidžiama.

Katalikiškam savaitraštyj “Commonwealth” apie tai plačiai rašo olandų katalikų misionierius kun. P. J. M. H. Mommersteeg. Jis sako, kad Olandų Indijose katalikų misijos didelę pažangą padarė tik 20-tam šimtmetyj. Prieš tai tenai gyvavo misijoms nepalankūs režimai.

Iki 1902 metų tose Indijose buvo tik vienas apaštališkas vikarijatas. Dabar ten yra iki 10 vikarijatų ir šešios prefektūros. Kunigų skaičius nuo 59 padaugėjo iki 599. Kunigams pagalboje yra 433 broliai ir 1,927 seserys. Nuo 1920 iki 1940 metų katalikų skaičius padaugėjo net 300 nuošimčių. Misijos išlaiko daugybę pradinių, vidurinių ir aukštųjų mokyklų, taip pat ligonines ir kitas įstaigas.

•

NORI KARO KONGRESO.

Prezidentas Rooseveltas spaudos konferencijoje pareiškė, kad jis šiemet nesikišiąs į kongreso rinkimų kampaniją. Tik pageidauja, kad naujas kongresas būtų karo kongresas, kad jis remtų visus vyriausybės žygius ir užsimojimus, kad jis būtų vienybėje su vyriausybe.

Prezidentas nurodė, kad jam nesverbu kas laimės rinkimuose, demokratai ar respublikonai. Tik svarbu, kad jie būtų nusistatę visu griežtumu vykdyti karą ir jį laimėti.

Filipinuos pašauta septyni japonų orlaiviai

Washingtonas, vasario 10 d. — Karo departamentas šiandie pranešė, jog Amerikos kariuomenė Filipinuose per paskutiniąsias dvidešimt keturias valandas pašovė septynis japonų orlaivius. Tačiau savo pranešime departamentas pareiškia, jog tikimasi, kad japonai entrukus praves smarkią ofensyvą ir kariuomenės skaičius yra aiškiai japonų pusėje.

Kovos Bataan pusiausalyje per paskutiniąsias 24 valandas nebuvo nuolatinės, bet labai aršios.

Pašovė 163 Orlaivius.

Karo departamento komunikatas pareiškė, jog Filipinuose “nuo karo pradžios sunaikinta 163 japonų orlaiviai.”

Japonai tebetęsia Amerikos fortų Manilos įlankoje bombardavimą. Amerikiečių artilerija japonams atsakė labai sekmingai.

Iš Hawaii apylinkės pranešama, jog Jungtinių Valstybių kariuomenės transportinį laivą Royal T. Frank nuskandino priešo torpėdos sausio 28 dieną. Igelbėta trisdešimt trys asmenys ir žuvo 29. Laivas buvo mažas ir naudojamas susisiekimui tarp salų.

Aviacija Indijoje.

Karo departamento komunikatas taip pat pareiškė, jog “Olandijos Indijose palyginamai mažuose veiksmuose, nedidelė Amerikos kariuomenės P-40 kovos orlaivių grupė susitiko Japonijos bombanešius. Kovoje pašauta vienas japonų bombanešis.”

Iš ekspedicijos visi Jungtinių Valstybių orlaiviai sugrįžo.

•

Batavija, vasario 10d.—Olandų Indijų laivyno informacijų viršininkas pabrėžė, jog sąjunginiukams nesuskubus greitu laiku perimti laivyno pirmenybė Pacifike, galima tikėtis didelių sąjunginiukų nuostolių.

RYTAI IR VAKARAI H

Karo viesulas siaučia Filipinuose ir Olandų Indijose. Tuos plotus Europa vadina Tolimaisiais Rytais. Dabar Amerikos angliškos spaudos dalis tuos plotus pradėjo vadinti Tolimaisiais Vakarais.

Niekam čia į galvą neatėjo mintis, kad Europai tie plotai yra tiesiai Rytuose, o Amerikai—tiesiai Vakaruose. Tad kai kurie angliški laikraščiai ir sako, kad yra klaidinga Amerikai sekti Europą tuo atžvilgiu. Jei iki šioliai ši klaida ignoruota, arba nepastebėta, tiek to. Dabar laikas tai atitaisyti.

Vaišinasi arbata

Amerikiečius kareivius Šiaurinėj Airijoj NAAFI karinės organizacijos mergaitės vaišina arbata. Photo passed by censors. (“Draugas” Acme telephoto)

Rusai išvijo nacius iš trijų provincijų

Maskva, vasario 10 d.— Raudonoji armija išvijusi vokiečius iš trijų provincijų prie Maskvos ,tebežygiuoja pirmyn į vakarus, nežiūrint nacių aršaus pasipriešinimo. Besitraukdami vokiečiai padegą kiekvieną kaimą.

Pranešama, jog rusai išviję nacius iš Maskvos, Tulos ir Ryaban provincijų ir išlaisvinę didelę dalį Kalinino regijono.

Spaudžia Vokiečius.

Šiuo metu rusai sukoncentravę visą savo ofensyvą prieš besitraukiančius vokiečius Leningrado, Smolensko ir Ukrainos frontuose.

Tačiau didžiausį progresą rusai padarę Donetso baseine, nežiūrint labai nepalankių oro sąlygų ir sniego pūgų.

Sovietų vadai pareiškia, jog Kryme vokiečiai neteko virš 40,000 kariuomenės kovose prie Sevastopolio.

Pranešimai skelbia, jog nuo vasario pirmos sunaikinta du šimtai keturi vokiečių orlaiviai ir težuvę tik 49 rusų orlaiviai.

Prancūzai padedą ašies kariuomenei Libijos kovose.

Londonas, vasario 10d.—Anglijos ekonominio karo ministeriai oficialiai apkaltino Prancūziją, kuri leidusi maisto ir gasolino siuntiniams pasiekti ašies kariuomenę Afrikoje per Tunisą.

Tačiau House of Commons posėdyje jis pareiškė negalįs pasakyti ar šie reikmenys surinkti Prancūzijos šiaurės Afrikoje ar pačioje Prancūzijoje.

Pasak jo, Anglijos vyriausybei labai rimtai žiūri į šiuos prancūzų žygius ir tariasi su Jungtinių Valstybių vyriausybe, kuri šiuo reikalu pravedusi tyrinėjimus Vichy.

Mac Arthur garbei

Washingtonas, vasario 10d.—Atstovų rūmai šiandie vienbalsiai nubalsavo pakeisti “valstybės sustinės Conduit road gatvės vardą į Mac Arthur bulvarą. Tai padaryta “pagerbti narsų gen. Mac Arthur ir jo karių Filipinų gynimą.”

Bet atstovas Rich pareiškė, jog jis tikįs, kad gen. Mac Arthur geriau norėtų “turėti orlaivius ir vyrus ir ginklus, vietoj savo pagerbimo.”

Prancūzijos atstovas pasitarimams su Welles

Washingtonas, vasario 10 d.—Sąryšyj su pranešimais apie persiuntimą reikmenų ašies kariuomenei Afrikoje per Prancūzijos Tunisą valstybės departamentan pasitarimams atvyko Prancūzijos ambasadorius Henry Haye.

Pereitą šeštadienį posekr Welles pareiškė, jog Amerika nepareiškusi jokio protesto Vichy vyriausybei, bet pažymėjo, jog vedamas tyrinėjimas.

•

Washingtonas, vasario 10 d.—Senatorius Calrk pareiškė, jog karo departamentas tikisi netrukus susilaukti iš tarptautinio Raudonojo Kryžiaus sąrašą Japonijoje suimtųjų Amerikos piliečių.

•

Londonas, vasario 10 d.—Oficialiai pranešama, jog kovose Libijoje žuvo 2,908 Anglijos kariai.

Naujį japonų žygiai Indijose

Batavija, vasario 10 d.—Šiandie japonai išlaipino daugiau kariuomenės netoli Macassar, Celebes saloje ir, sakoma, jog pradėję naujus žygius Bandjermasin, svarbiausio pietinio Borneo pajūrio uosto linkui.

Manoma jog šie japonų žygiai daugiausia nukreipti prieš Javą, svarbiausią olandų Indijų salą ir svarbią sąjungininkų bazę Surbają.

Laivyno Veiksmai.

Sąryšyj su atakomis ant Macassaro manoma, jog Macassaro sąsiauryje buvęs ir sunkiai sužalotas japonų laivynas šiuo metu naujai perorganizuotas ir susilaukęs naujos paramos.

Olandų komunikatai praneša, jog Macassare olandų kariai, besitraukdami sunaikino visus karinius įrenginius.

Atakos Batavijoj.

Olandų komunikatas pareiškia, jog vakar dienos japonų orlaivių atakos metu Batavijoje esą padaryta nuostolių šalia esamuose aerodromuose ir esą sužeistų ir užmuštų asmenų.

Indijos radio šiandie paskelbė, jog ir šiandie Batavijoje pravesta aviacijos atakos, kurių metu japonai numetė “bombų miesto centre ir uosto apylinkėje.”

Japonai reikalauja britų pasiduoti

Berlynas, vasario 10 d.—Berlyno radio šiandie paskelbė japonų laikraščio Nichi Nichi pranešimą, jog japonų kariuomenės vadas Malajų pusiausalyje ir Singapuro saloje šį rytą pareikalavęs, kad Singapuras pasiduotų.

Bazės gynėjai kovoja paskutiniąsias kovas prieš gausų priešą

Singapuro radio nutilo vakar anksti. Gausi japonų kariuomenė saloje.

Singapuras, vasario 10 d.—Singapuro kova šiąnakt pasiekė aukščiausio laipsnio ir patikėmi sluogsniai įsitikinę, kad Singapuro likimas gali būti išspręstas iki trečiadienio vidurdienio (antradienio vidurnakčio Chicagos laiku).

Londonas, vasario 10d.—Informuotieji britų sluogsniai pareiškė, jog Singapure situacija yra tokia rimta, kad gali būti, jog japonams pavykę įsiveržti į miestą ir užpulti radio stotį.

Reuters žinių agentūra, kuri nuolatos palaikė susisiekimą su Singapuro radio stotim, pareiškė, jog Singapuro radio stotis nu. 12:30 val. Londono laiko (6:30 val. ryte Chicagos laiku).

•

Singapuras, vasario 10d.—Britai šiandie prisipažino, jog japonai be sustojimo siunčia Singapuro salon daugiau kariuomenės ir darc didelį spaudimą į apgultuosius britus, kurie buvo priversti pasitraukti.

Anglai oficialiai paskelbė, jog japonams pavyko išlaipinti daugiau kariuomenės Singapuro saloje pereitą naktį ir tuo budu pasiųsti paramą išlaipintai kariuomenei sekmadienio naktį.

Įprasta Taktika.

Japonai kovose Singapuro saloje vartoja tas pačias infiltracijos taktikas kurios Malajų pusiausalyje pakartotinai privertė anglus pasitraukti.

Visą pereitą naktį ir šį rytą vakaruose nuolatos dundėjo artilerijos apsišaudymas.

Kovos paaštrėjo dienai auštant, kai japonų bombanešių būriai pradėjo atakas ant britų pozicijų.

Italijos radio paskelbė japonų pranešimą, jog japonų kariuomenė šiuo metu esanti tik per penkias mylias nuo Singapuro vidurmiesčio.

Daugiau Kariuomenės.

Anglų komunikatai paskelbė, jog pereitą naktį japonams pavykę išlaipinti saloje daugiau kariuomenės, kai tuo tarpu Vichy radio paskelbė Tokijo pranešimą, jog Singapuro saloje visi britų aerodromai esą japonų rankose.

Anksčiau jau buvo žinoma, kad Malajuose japonai turėjo 100,000 kariuomenės, kuri šiuo metu esanti sukoncentruota Malajų tuose arba Singapuro sa je.

Perkėlimui kariuomenės per Johore sąsiaurį japonai panaudojo moderninius plieninius laivelius, kurie buvo geriausia apsauga nuo menkesnių kulkų.

•

Phoenix, Ariz., vasario 10 d.—Smarkaus lietaus metu netoli Hachita, N. Mex. su dužo penki pratybos orlaiviai. Žuvo du aviacijos kadetai.

Japonai užėmė svarbų Burmos miestą Martaban

Tokijo, vasario 10d.—Japonų radio pranešimu, Japonijos kariuomenė šiandie įžengė į Martabano uostą, kuris yra prie Salween upės žiočių Burmoje.

Martabanas yra vakariniam Salween upės krante ir priešpriešais prieš Moulmeiną, kurį japonai paėmė prieš dešimtį dienų.

•

Rangoonas, vasario 10 d.—Britai pranešė, jog jų kariuomenė, ginanti rytinę Burmą, susitiko su maža priešo pajėga į šiaurę nuo Martabano, bet savo pranešime anglai nieko nesako apie japonų persikėlimą per upę.

Japonų bombanešiai apmėtė bombomis geležinkelio stotį Thatone 38 mylios į šiaurvakarius nuo Martabano, kai tuo tarpu anglai bombardavo japonų pozicijas prie Paan.

Kairo, vasario 10d.—Britų žvalgai šiandie tebeveikia plačioj apylinkėj tarp Tmimi ir El Mechili, kuris yra apie penkiasdešimt mylių į vakarus nuo Tobruko, bet artimų susirėmimų nejvyko. įvyko. Anglų komunikatas pareiškė, jog jau trečia diena kaip anglai laiko esamas pozicijas.

Prancūzai tariasi su japonais

Saigonas, vasario 10 d.—Japonijos radio paskelbė, jog Iwataro Uchiyama, japonu diplomatinis ministeris Prancūzijos Indokinijoje šiandie konferavo su admirolu Jean Decoux, Prancūzijos generalgubernatorium Indokinijoje.

(Kiek anksčiau buvo pranešta, jog adm. Decoux tariasi su japonais dėl perleidimo Prancūzijos laivų, esančių Pacifoko uostuose, Japonijai ir per radio paskelbęs Prancūzijos saloms Pacifike atsišaukimą, ragindamas jas nesipriešinti japonų invazijai).

SPAUDOS APŽVALGA

NR. 2 — REDAGUOJAMAS LIETUVOS GEN. KONSULATO NEW YORK, N. Y., 1942 M. VAS. 1 D.

Kas ta Louise Strong?

Lietuvos okupacijos 1940 m. birželio mėn. 15 d. išvakarėse ir jos pradžioje Kaune buvo sustojusi pravažiuojanti amerikietė žurnalistė Anna Louise Strong. Savo įspūdžius ji išleido brošiūroje anglų kalba. Juos bolševisnė lietuvių spauda rėklamavo kaip "objektingus".

Apie minimą asmenį "Who's Who in America 1940-1941" pateikia tokių žinių: ji esanti pirmo komunistinio laikraščio "Moscow Daily News" Sovietuose 1930 m. organizatorė. Ji 1932 m. ištekėjusi už Maskvoje gyvenančio Joel Shubin. Jos knygai "The First Time in History", išleistai 1924 m. įvadą parašė Trockis. Panašios krypties knygų ji yra parašiusi visą eilę.

II. LENKŲ SPAUDA

Rytų Prūsija ir Lenkija

Nors karo galo dar toli gražu nematyti, bet lenkų spauda jau dabar sprendžia, kas turi tekti jai ateityj.

Taip "Nowy Swiat" skiltyse (sausio 9 d.) žymus žurnalistas Ignacy Matuszewski reikalauja Rytprūsių įjungimo į Lenkiją su pataisomis Lietuvos naudai.

"Przewodnik Katolicki" (savaitraštis New Britain, Conn.) sausio 16 d. patalpino Marian Ostoja ilgoką straipsnį, "Rytų Prūsai turi priklausyti Lenkijai". Autorius nurodo, jog jau po didžiojo 1914-1918 metų karo Taikos Konferencijoje Romanas Dmovskis reikalavo R. Prūsiją atiduotii Lenkijai. Išimtį jis darė dėl kelių sričių, kurios turėtų tekti Lietuvai.

Tas pats Ignacy Matuszewski grįžta prie to klausimo, ir "Nowy Swiat" skiltyse per du numerius sausio 16 ir 17 d motyvuoja savo nuomonę. Tas straipsnis užvardintas "Baltyk". Autoriaus nuomone. visų demokratinių šalių pacifistai didele dalimi neša kaltę už tą, kad dabar liejasi kraujas. Jie protestavo dėl kiekvienos armotos, kurią jų šalis norėjo įsigyti apsigynimo tikslams. Versalio sutartis nuginklavo Vokietiją ant popierio. Tikrumoje Vokietija gerokai sustiprėjo, nes ji, išnaudodama savo geografinę padėtį, pavertė Baltijos jūrą savo "privatiniu" ežeru Prakasdama Kiel'o kanalą ji, net jei nepastttytų nei vieno naujo karo laivo, padvigubino savo jūrų jėgas — ji gali vienkart valdyti Baltijos jūrą ir kovoti Atlante. Tas kanalas Vokietijai reiškė daug daugiau nei Panamos kanalas J. A. Valstybėms.

Galutina autoriaus išvada: jei laimėjus šį karą norima pasauliui grąžinti tikrą taiką, tenka nuginkluoti Vokietiją ne ant popieriaus nustatant skaičių kareivių. ir armotų, bet geografiniai — strateginiai, būtent: kada tai užgrobtos mozūrų ir lietuvių žemės, iš kurių susideda Rytprūsai, turi grįžti Lenkijai ir Lietuvai. Kiel'o kanalą turi valdyti Anglija viena ar drauge su sąjungininkais ir pagaliaus, Prancūzijos rubežiai turi siekti Reiną.

Lenkija prie Baltijos

"Nowy Swiat" vasario 4 d. įdėjo ištrauką iš "New Leaders Trevor", kuris rašo: "Iš Washingtono pranešama, kad J. A. Valstybės nesutinka su Edeno ir Stalino sutarties sąlygomis. Sostinei (Washingtonui) nepatinka Sovietams hegemonijos pripažinimas Baltijos kraštuose, nes J. A. V. niekuomet nepripažino Rusijos šių kraštų okupacijos. Tas nedviprasmiškai duota suprasti ambasadoriui Litvinovui, kuris vienok remiamas Anglijos. Lenkijos vyriausybė su dideliu atydumu stebi šią padėtį, nes Prypečio balos, galbūt, yra tik balos, bet lenkams jos yra tėviškė. Sovietai numato, kad Vašingtoną įtikinti ilgai užtruks, o Molotovas tol nevyks į Londoną, kol J. A. V. nepripažins Sovietų sąlygų".

"Nowy Swiat" redaktorius P. Yolles nuo savęs prideda; "Atrodo, kad Lietuva, Latvija ir Estija, sužinojusios apie Sovietų taikos sąlygas užprotestavo Vašingtone ir išgavo State Departamento paramą. Pirmininkas Sikorski, atvyks į J. A. V. drauge su Užsienių Reikalų Ministru Raczynskiu. **Jie privalo prisidėti prie Baltijos kraštų bloko,** akcijoje prieš prieš Sovietų reikalavimus.

Situacija mums yra kiek sunkesnė, nes Anglija remia Sovietus, o mes jiems nuolat teikiam reklamacijas.

Lenkija privalo bendradarbiauti su Lietuva, Latvija ir Estiją, nes šie kraštai istoriniai ir politiniai randasi lenkiškų sferų įtakoje.

Lenkija po karo bus didžiausia kraštu prie Baltijos ir Lenkijai atiteks vadovaujanti rolė šioje Europos dalyje.

Rusija, kaip matyti, **taip pat siekia dominuojančios rolės prie Baltijos. Ta rolė jai gali atitekti tik Lenkijos sąskaiton.**

Jei mes tą prileisime, iš anksto susilpninsim ateities perspyktyvas. Jei nepadarysime to šiandien, juo labiau sunkiau tas bus rytoj. Ant kiek mes apleisime Baltijos šalis šiandien — nustosime jų prielankumo ir bendradarbiavimo.

Štai kas mūsų laukia Vašingtone.

Mūsų pastangos todėl privalo eiti šiton sustiprinto bendradarbiavimo kryptin, įtempto su Lietuva, Latvija ir Estija, ir tos didelės roles prie Baltijos paruošime, ir jau šiandien mūsų pretenzijų dėl Rytprūsių iškėlimo ir propagandos. Vokiečių "Drang nach Osten" eina ne tik per lenkų žemes, bet ir per lenkų jūrą".

III. KNYGŲ APŽVALGA

Įvykiai prieš Lietuvos okupaciją.

1941 metais Alfred A. Knopf leidykla išleido Frederick L. Schuman 609 puslapių knygą "Night Over Europe" (The Diplomacy of Nemesis 1939-1940), kurioje nagrinėjamos priežastys. privedusios prie demokratijos žlugimo ir cezarizmo įsigalėjimo Europoje. Aprašomas laikotarpis apima pastaruosius prieškarinius metus ir antro pasaulinio karo pradžią. Knygoje yra daug aktualių citatų ir svarbesnių diplomatinių dokumentų ištraukų.

Nors Lietuva ir kitos Baltijos valstybės minimos kelais kitais atvejais, bet apie Baltijos valstybių likimą kalbama specialiam skyrelyje "Rytų Kraštai" (Eastlands).

Autorius sako, kad nors ir nežinomos derybų smulkmenos tarp Berlyno ir Maskvos dėl Baltijos valstybių, kurias vokiečiai esą skaito savo "gyvenimo erdve" (Lebensraum) dar nuo kryžiuočių laikų, vis tik vėlesni įvykiai atidengę tų susitarimų užkulisus.

O tie įvykiai, kaip autorius juos atpasakoja, buvę tokie.

"1939 m. rugsėjo 18 dieną internuotasis lenkų povandeninis laivas "Orzel" pabėgo iš Talino. Maskva protestavo ir įsakė išieškoti Estijos pakraščių vandenis. Atsakingų Estijos pareigūnų atsiprašymai ir aiškinimai buvo atmesti kaip neganėtini.

"Rugsėjo 26 d. Maskvos radijas paskelbė "kadangi paaiškinimai dėl Estijos internuoto lenkų laivo dingimo buvo rasti nepatenkinamais, yra pradėtos derybos reikalingoms priemonėms Sovietų vandenų saugumui užtikrinti" prieš diversinius aktus Baltijos vandenyse besislapstančių svetimų povandeninių laivų. Maskva paskelbė, kad vienas Sovietų garlaivis buvo paskandintas Suomijos įlankoj ir vienas užpultas. Vėliau pasirodė, kad Maskva įteikė Estijai ultimatumą ir kad ši mažoji respublika nusileido. 1939 m. rugsėjo 28 d. buvo pasirašyta savitarpio pagalbos sutartis.

"Sekant iš eilės Latvija buvo pakviesta pasiųsti delegaciją į Kremlių. Užsienių reikalų ministeris Wilhelm Munters spalių 2 d. atvyko į Maskvą ir konferavo su Stalinu, Molotovu ir Potiomkinu. Sekančią dieną atvyko Lietuvos užsienių reikalų ministeris Juozas Urbšys, o spalių 5 dieną Latvija pasirašiusi pagalbos sutartį".

Toliau autorius nurodo, kad trim dienom praėjus po Latvijos pasirašymo, vadidinas, spalių 8 d., vedamasis "Izviestijoj" su pritarimu citavo Bernard Shaw kvietimą taikai ir šitaip komentavo dėl Hitlerio spalių 6 d. kalbos:

"...Net ir aklas dabar gali matyti, kad Lenkijos valstybė nebegali būti atstatyta savo pirmykštėj formoj ir teritorijoj. Tuo tarpu Anglija ir Prancūzija tebeveda karą prieš Vokietiją už Lenkijos atstatymą. Todėl ir karo tęsimas negali nieku būti pateisinamas iir sudaro nereikalingas žudynes. Karo užbaigimas tarnautų visų šalių ir tautų interesams...

"Hitlerizmo sunaikinimas" yra paskelbtas kaip pagrindinis tikslas. Kova prieš hitlerizmo idealogiją — taip britų ir prancūzų politikai dabar apibudina karo tikslus...

Kiekvienas turi teisę išreikšti savo pažiūras vienos ar kitos idealogijos atžvilgiu, jis gali ją ginti ar atmesti. Bet naikinimas tautos už tą, kad kam tai nepatinka tam tikros pažiūros ir idealogija, yra kvailas ir absurdiškas žiaurumas. Tas meta mus atgal į tamsiųjų viduramžių religinių karų epochą už išnaikinimą eretikų ir atskalūnų.

...Idealogijos negalima sunaikinti ugnimi ir kardu. Galima toleruoti ar neapkęsti hitlerizmo, taip kaip ir kiekvieną kitą politinę sistemą. Tai yra skonio dalykas. Bet vesti karą už "Hitlerizmo sunaikinimą" reiškia vykdyti kriminalinę kvailystę politikoje..."

Toliau autorius prieina prie Lietuvos-Sovietų Rusijos santykių nušvietimo tuojau ir po "savitarpio pagalbos sutarties" pasirašymo. Ir pačios sutarties svarbesnieji paragrafai pacituoti, o taip pat pažymėta, kad visos trys Baltijos valstybės turėjo ilgametes nepuolimo sutartis su Sovietų Rusija. Nežiūrint į tai, Sovietų Rusija privertė jas pasirašyti naujas sutartis ir įsileisti raudonosios armijos garnizonus. Naujose sutartyse buvo pabrėžta "nesikišimo į vidaus reikalus" principas, bet kaip žinoma, ir tas buvo sulaužytas.

Jei žmogus mandagus, tai nemandagiausias stengiasi mandagiai su juo apseiti.

TT. Marijonų misijos

1. **Worcester, Mass.** — Aušros Vartų parap. bažnyčioje — nuo vasario 22 d. iki kovo 1 d. — kun. Jonas Jančius, M.I.C.

2. **Lawrence, Mass.** — Šv. Pranciškaus parap. bažnyčioje — nuo vasario 23 iki kovo 1 d. — kun. Juozas Vaškevičius, M.I.C.

3. **Lawrence, Mass.** — Šv. Pranciškaus parap. bažnyčioje — (jaunimui) nuo kovo 2 d. iki kovo 8 d. — kun. Jonas Saulys, M.I.C.

4. **Athol, Mass.** — Šv. Pranciškaus parap. bažnyčioje — nuo kovo 8 d. iki kovo 15 d. — kun. Juozas Vaškevičius, M.I.C.

5. **Pittston, Pa.** — Šv. Kazimiero parap. bažnyčioje — nuo kovo 15 iki 17 d. — kun. P. Malinauskas, M.I.C.

6. **Roseland, Chicago, Ill.** — Visų Šventųjų parap. bažnyčioje — nuo kovo 16 d. iki 22 d. (jaunimui) — kun. Antanas Mažukna, M.I.C.

7. **Norwood, Mass.** — Šv. Jurgio parap. bažnyčioje — nuo kovo 16 iki 22 d. — kun. Kazimieras Rėklaitis, M.I.C.

Jei kuris DD. GG. kun. klebonų norėtų pasinaudoti TT. Marijonų patarnavimu, prašome kreiptis į žemiau pasirašiusį šiuo adresu: 2327 **West 23rd Place, Chicago, Illinois.**

Kun. K. Rėklaitis, M.I.C.,
Provincijolas.

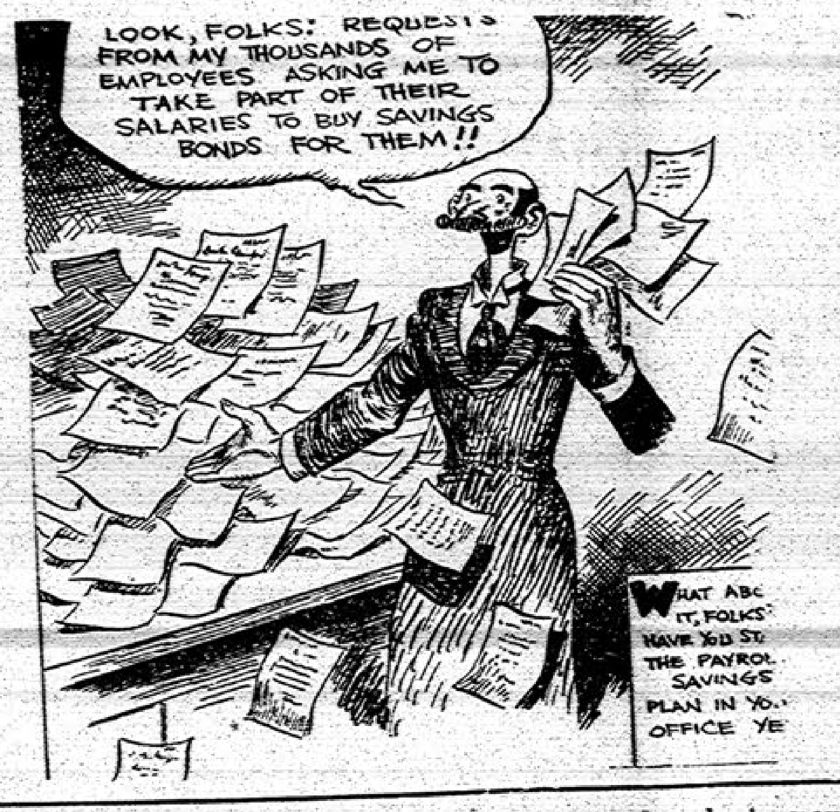

ADVOKATAI

WHITNEY E. TARUTIS
ADVOKATAS
CENTRINIS OFISAS:
3133 SO. HALSTED ST.
(Lietuvių Auditorijoje)
VALANDOS: Nuo 1-mos iki 8-tos val. vak.
Tel. CALumet 6877
134 NO. LA SALLE ST., Room 2014 Tel. State 7572

Būkite malonūs SAVO AKIMS!
Tik viena pora akių visam gyvenimui. Saugokit jas, leisdami išekzaminuoti jas moderniškiausia metoda, kurią regėjimo mokslas gali suteikti.
33 METAI PATYRIMO
pririnkime akinių, kurie pašalina visą akių įtempimą.
Dr. John J. Smetana
Dr. J. J. Smetana, Jr.
OPTOMETRISTAI
1801 So. Ashland Avenue
Kampas 18-tos
Telefonas CANAL 0523 — Chicago
OFISO VALANDOS
Kasdien 9:00 a. m. iki 8:30 p. m
Treč. ir Šešt.: 9:00 a. m. iki 7:30 p. m

LIETUVIS DAKTARAS OPTOMETRISTAS
Pritaikina akinius atsakomingai už prieinamą kainą.
JOS F. BUDRIK
KRAUTUVĖJE
3241 So. Halsted St.
Telefonas:
Calumet 4591
DĖL RADIO PATAISYMO
PAŠAUKITE:
YARDS 3088

AMERIKOS LIETUVIŲ DAKTARŲ DRAUGIJOS NARIAI

Res. 6958 So. Talman Ave.
Res. Tel. GROvehill 0617
Office tel. HEMlock 4848
DR. J. J. SIMONAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Val.: 2—4 ir 7—9 vak.
Ketvirtad. ir Nedėliomis susitarus.
2423 West Marquette Rd.

DR. STRIKOL'IS
PHYSICIAN AND SURGEON
4645 So. Ashland Avenue
OFISO VALANDOS:
Nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8 val. vak.
Nedėliomis pagal sutartį.
Office tel. YARds 4787
Namų tel. PROspect 1930

Tel. YARds 5921.
Res.: KENwood 5107.
DR. A. J. BERTASH
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Ofiso val.: nuo 1-3; nuo 6:30-8:30
756 West 35th Street

Tel. CANal 6122
DR. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2201 West Cermak Rd.
Valandos: 1—3 popiet ir 7—8 v. v
REZIDENCIJA:
6631 S. California Ave.
Tel. REPublic 7868

Ofiso tel. VIRginia 0036
Rezidencijos tel.: BEVerly 8244
DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 Archer Avenue
Ofiso val.: 1—3 ir 6—8:30 P. M.
Trečiadieniais: pagal sutartį.

Tel. CANal 0257
Rez. tel.: PROspect 6659
DR. P. Z. ZALATORIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1821 So. Halsted Street
Rezidencija: 6600 So. Artesian Ave.
VALANDOS: 11 v. ryto iki 3 popiet 6 iki 9 val. vakare.

LIETUVIAI DAKTARAI

DR. P. ATKOČIŪNAS
DANTISTAS
1446 So. 49th Court, Cicero
Antradieniais, Ketvirtadieniais ir Penktadieniais
Valandos: 10-12 ryte, 2-6, 7-9 P. M.
3147 S. Halsted St., Chicago
Pirmadieniais, Trečiadieniais ir Šeštadieniais
Valandos: 3 — 8 popiet, 1—4 ir 6:30—8:30 vakare

DR. F. C. WINSKUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2158 West Cermak Road
Ofiso tel. CANal 2345
Ofiso val.: 2—4 ir 7—9
Seredoj pagal sutartį.
Res.: 7004 So. Fairfield Avenue
Res. tel.: HEMlock 3150

Tel. YARds 2246
DR. C. VEZELIS
DANTISTAS
4645 So. Ashland Avenue
arti 47th Street
val.: nuo 9 val. ryto iki 8 val. vak
Seredoj pagal sutartį.

Telefonas: HEMlock 5849
DR. PETER T. BRAZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6757 So. Western Ave.
OFISO VALANDOS:
Popiet nuo 1 iki 3 val. Vak 7 iki 9
Nedėliomis pagal sutartį.

Telefonas CANal 4796
DR. PETER J. BARTKUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1913 So. Halsted St.
OFISO VALANDOS: 2-4 ir 7-9 ir pagal sutartį.
Sekmadiesiais taipgi pagal sutartį.
Res. telefonas SEEley 0434.

Tel. Cicero 1484
DR. S. R. PALUTSIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Kamp. 15tos gat. ir 49th Ct.
OFISO VALANDOS:
2 iki 4 popiet 7 iki 9 vakare. ir pagal sutartį.
Res. 1625 So. 50th Avenue
Tel. Cicero 1484

DR. A. JENKINS
(Lietuvis)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2500 West 63rd Street
OFISO VALANDOS:
Nuo 1—4 ir nuo 7—9 vakare
Taipgi pagal sutartį.
Ofiso telefonas PROspect 6737
Namų telefonas VIRginia 2421

Rez. Tel. LAFayette 0094
DR. EMILY V. KRUKAS
GYDYTOJA IR CHIRURGAS
4146 Archer Avenue
Ofiso Tel. LAFayette 3210
Jeigu Neatsiliepia — Šauk KEDzie 2868
VALANDOS:
Nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8:30 vak.
Trečiadieniais nuo 2 iki 4 popiet
Nedėliomis Pagal Susitarimą

Tel. YARds 3146
DR. V. A. ŠIMKUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS IR AKINIUS PRITAIKO
744 West 35th Street
Valandos: 11-12; 2-4 ir 6:30-8:30
Pirmadieniais tik 2-4
Šventadieniais 11-12.

Tel. CANal 5969
DR. WALTER J. PHILLIPS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Ofisas ir Rezidencija:
2155 West Cermak Road
OFISO VALANDOS
Nuo 7 iki 8:30 val. vakarais
ANTRAS OFISAS
2017 So. Western Ave.
Tel. CANal 7171
Nuo 8 val. ryto iki 5 val. kasdien

Ofiso Tel. .... VIRginia 1886
DR. AL. RAČKUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1853 West 35th Street
LIGONIUS PRIIMA:
Kasdien nuo 2:00 iki 8:00 val.
Trečiad. ir Sekmad. tik susitarius

DR. CHARLES SEGAL
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4729 So. Ashland Ave.
(2-tros lubos)
Tel. MIDway 2880 Chicago, Ill.
OFISO VALANDOS:
Nuo 10 iki 12 val. ryto, nuo 2 iki 6 val. popiet ir nuo 7 iki 8:30 val. vak.
Sekmad. nuo 10 iki 12 val. ryto.

DR. MAURICE KAHN
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4631 So. Ashland Avenue
Tel. YARds 0994
Rez. tel. PLAza 3200
VALANDOS
Nuo 10-12 v. ryto; 2-3 ir 7-8 v. vak.
Nedėlioms nuo 10 iki 12 val. dieną.

TELEFONAI:
Office — HEMlock 5524
Emergency — call MIDway 0001
Res. — HEMlock 1643.
DR. ALBERT J. VALIBUS
PHYSICIAN AND SURGEON
OFISO VALANDOS:
Nuo 1 iki 3 ir nuo 6 iki 8 v. vak.
2408 West 63rd Street

Ofiso ir Res. Tel.: LAFayette 7020
DR. STANLEY NAIKELIS
PHYSICIAN and SURGEON
3343 So. Halsted Street
OFISO VALANDOS:
Kasdien, Išskiriant Sekmadienius — nuo 2 iki 4 val. popiet ir nuo 7 iki 8:30 val. vakarais.
Sekmadieniais pagal susitarimą.

SKAITYKITE "DRAUGĄ"

Skaitykite Katalikišką Spaudą

Remkite Tuos Biznierius, Kurie Garsina Savo Biznius "Drauge"

JAUNIMAS

SODALITY NEWS

Brighton Park: — ...It's on! What, you ask? Why, the annual membership drive — only this year it's going to be bigger and better than ever before.

...The drive began on February 3rd and will end on March 3rd. A tea will be held in the parish center for the Sodalists and future members on Sunday afternoon, February 22nd. Besides refreshments, entertainment will be furnished by the glee club and drama groups. It'll be a grand time to get the gang together for an afternoon of complete relaxation and fun. Can you take a hint, huh?

Everything happens at once! — For example, outside of the membership drive scheduled for this month, the Sodalists are also planning a tribute to the men of the parish who are in the armed forces. As yet, no definite program has been arranged, but the names of such parishioners will be placed in a conspicuous place until a special service can be arranged to honor them.

...Buck privates, gobs, leathernecks, and anyone else you may care to include under the title of "Servicemen", are going to be furnished with scrapbooks of cartoons, books, magazines, candy, games, etc. Yes, Sir! The Publicity committee is seeing to it that the boys who visit the National Catholic Service Men's Center are not overlooked in any way. So far, the outlook is exceptionally bright, and a deluge of these things are expected, But, then, isn't that always the way we can expect things of the Sodalists?

Getting personal

Ruth Brazauskas and **Violet Zilinskas,** who have become strangers more or less, have promised to attend the next Sodality meeting. We'll be looking for you girls — and, why not bring down the girl friends? The more the merrier!!!

...**Eve Radovick's** dreams are finally being realized. Confidentially, Eve's been simply k-razy about the Navy for years, but it seems the Army always had priority upon her affections. Recently, however, one gob was able to break through the throng of soldiers that surround the Radovick domain, and is really making noticeable progress. In fact, be sure to see the Navy ring Eve is sporting.

...Off the record! when **Dale Vaitkus** asked for the floor, **Prefect Irene Pakeltis** recognized her by saying, "Madam Chairman". It seems the phrase has become a habit with Irene. Goodness knows, she used it a-plenty last year!

...Well, I guess I'd better cut this prattle short before I put too much pressure on this trusty typewriter. Come to think of it, the typewriters might find themselves in the same predicament that the tires are in, so I'd better go easy.

...Be seein' you next week, I'm afraid... **Gabby**

Attention Please!

The Knights of Lithuania Brighton Park Council 36 extend their invitation to you and your friends to be present at their "A Lithuanian Night" Pre-Lenten Dance, Tuesday Evening, February 17th, at the Immaculate Conception Parish Center, 44th Street and California Avenue.

Yes, John Pilitauskas and his boys will make their debut amongst the Lithuanian Young Folks... then John Brazauskas, the chairman of this "something different affair" promises a very entertaining program, plus a lot of fun and still more dancing.

You, your "best" girl and your friends will really have a party! The tickets are only twenty five cents (25c.) per person, including tax. Won't you come? .. **Anele**

Our First Casuality!

Last week Lithuanian Americans of Chicago received news of their first casualty. Yes, one of our own has died defending "our way of life".

Pvt. First Class Peter P. Kaminskas, of Company K,

P. P. KAMINSKAS
Lost Fighting Japs.

Thirty-first Infantry, died January 23rd., 1942. News dispatches reported Pvt. Peter P. Kaminskas to have lost his life while defending the Philippines with the McArthur forces.

January 23rd., was an eventful day in the Phillippines. News dispatches for that day report that the fighting was the fiercest in the Bataan area and that the McArthur forces fought off the Japs for some twenty four hours.

We are in the fight

The Lithuanian American boys of Chicago and America are really in the fight and doing their duty for the ideals of the land their fathers adopted. It certainly gives each and everyone of us a thrill to know we are really in the fight and taking part in the victories being won "somewhere in the Phillipines or Hawaii or the Pacific".

The first of our friends has died. He will not be the last one, because so many hundreds of our brothers, husbands, and friends are giving all they have of their strong, husky bodies, of their clear minds and exceptional talents for their country.

Pvt. First Class Peter P. Kaminskas was the first to die in this latest of World Wars and may his death be a symbol of the patriotism all young Lithuanian Americans in this country.

We wish to express our sincere condolences to Pvt. Peter P. Kaminskas' parents and family, upon the death of their son. May his heroic death and grand patriotism be ever a consolation to you in this hour of sorrow.

Mokslas be tikėjimo — tai knyga, kurios nuplėšta pradžia ir pabaiga. **Gaume**

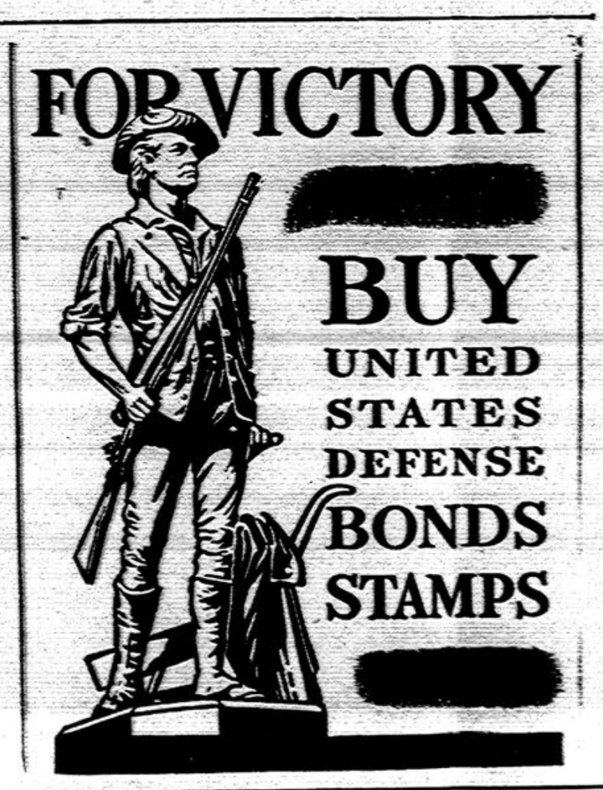

Where will you be February 15, 1942

Lithuania's Independence Day will be celebrated this year on February 15th, at the Ashland Boulevard Auditorium. Every patriotic Lithuanian will be present to participate in the ceremonies commemorating the liberation of his brother and the country of his father.

Mayor Edward J. Kelly will be present to deliver the city's greeting to our people. Other speakers will include members of the United States forces and the Red Cross. Our own Lithuanian choirs and speakers will round out the Sunday afternoon's spirited program.

This year, as never before, Lithuanian youth is also taking an active part in the commemoration. With the serious phases of life confronting the younger generation on all sides, it too realizes the importance of these demonstrations of unity and good will. We urge every young Lithuanian to be present this Sunday afternoon at the Ashland Auditorium, to help the cause of America for offense and defense and to remember Lithuania.

Youth Committee-KJS

Lithuanian lecture tomorrow

"The Reestablishement of the Lithuanian State"

The regular Seminar in Lithuanistics, sponsored by the Lithuanian Cultural Institute, will be held tomorrow evening, Thursday, February 12, at the Marquette Park K. of L. headquarters, 6825 So. Western Avenue, 8:00 P. M.

Prof. Pakštas, selecting a theme appropriate to the approaching Lithuanian Independence Day anniversary, will lecture on "The Reestablishment of the Lithuanian State". An informal discussion will follow the lecture.

Everybody interested in Lithuanian history is invited to attend this interesting lecture. There is no admission charge. XX

News to the foreign born

According to a report from Washington, all enemy aliens in seven Western States are ordered to apply for special identification certificates between February 2nd and 7th. Nationals of these three countries residing elesewhere in the U. S. must apply for identification certificates between Feb. 9th and 28th. All aliens are requested to report changes of address.

What are the reasons for failure of the foreign born to become citizens? Is it failure to remember date of arrival, name of steamer, port of departure, port of entry or name of steamship company.

The Transatlantic Steamship Arrivals of 246 Fifth Avenue, New York City have issued a yearly booklet indicating dates, names and also arrivals of steamers ports of entry and departure during the years of 1899 to 1929 inclusive. You should get a copy now as the supply is limited.

Kai kaukė sulietas į patrankas varis, suskambėjo serafiškas varpelis

Pasaulis garbino jėgą ir pinigą ir šiandieną kenčia didelį sukrėtimą ir didelę krizę. Daugelyje jaučiamas ilgesys ko nors gilesnio, kilnesnio. Mes lietuviai galime pasidžiaugti nauju įnašu į mūsų sielos kultūrą — pasirodymu naujo religinio laikraščio — "Šv. Pranciškaus Varpelio."

Turime pasidžiaugti gabaus, jauno pranciškono tėvo Just. Vaškio energija. Jis sumaniai redagavo religinį laikraštį Lietuvoje. Pakėlė sunkų likimą — žmo gaus ištremto iš savo tėvynės, pagyveno ir bombarduojamame Berlyne ir visų tų audrų nepalaužtas pradėjo gražų spaudos švietimo darbą.

Jau pasirodė antras "Šv. Pr. Varpelio" numeris. Gausu įdomių straipsnelių, žinių iš pasaulio ir Lietuvos relig. gyvenimo, dvasinio gyvenimo patarimų, iliustracijų.

Sugebėta sutraukti ir visa eilė žinomų bendradarbių.

Laikraščio redagavime jaučiamas gyvumas — ieškoma vis ko naujo, norima vis ką daugiau duoti. Nėra to sustingimo, kurs uždusina daugelį religinių leidinėlių.

Gražu, kad jaunimo skyriuje ieškoma būdų duoti ką nors mūsų jaunųjų sielų kultūrai.

Sveikindami naują lietuvišką leidinį linkime ištesėti, nesustingti, pasilikti visada gyvu, šviežiu, įdomiu

J. Pr.

JŪS ESATE KVIEČIAMI ATSILANKYTI Į MŪSŲ SPECIALŲ IŠPARDAVIMĄ SEKANČIŲ MUZIKOS INSTRUMENTŲ

× × ×

Didelių Barabanų, mažų Barabanų, "Tunable Tom Toms" pritaikomi prie visokių Barabanų setų, greiti pėdiniai "Cymbols" ir "Cymbol Holders" kur tik reikalingi, "Hi-Boy after beat Pedals" benams ir orkestroms, Trūbos, Clarinetai, Saxaphonai, Trombonai "standard" išdirbysčių, Smuikos, Cellos, Strūniniai Basai, Guitarai, Banjos, strūnų, ir "cases", "mouth pieces", "mute reeds", ir muzikos stoviklės. Pilnas pasirinkimas smuikoms smičėlų ir "cases". Pataisome ir atnaujiname visokių išdirbysčių phonografus ar jų dalis.

A. B.C. DRUMMERS SERVICE
914 Maxwell Street, Chicago

1942
FEBRUARY
SALE

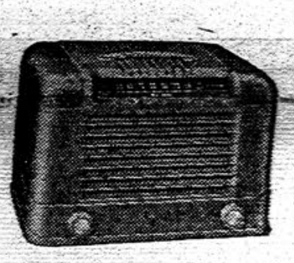

Kam reikalinga pirkti namų reikmenų, tai pats laikas pirkti dabar, nes **dar yra** didelis pasirinkimas ir kainos prieinamos. Gi vėliau, nežinome, gal ir už pinigus nebus galima gauti.

Radios, elektrikiniai šaldytuvai, skalbiamos mašinos, elektrikiniai dulkių valytuvai, rašomos mašinėlės, rankiniai laikrodėliai, auksinės plunksnos, akiniai ir sidabriniai daiktai dar galima gauti pas Budriką.

O iš rakandų pasiūlome gražius **parlor setus, miegamo kambario setus, dinettes, karpetus, lovų matracus, pečius, gesinius, elektrikinius, anglinius ir aliejinius — visokių dar galima gauti.**

Pirkdami dabar pas Budriką daug sutaupysite. Galite pirkti ir lengvomis išmokėjimo sąlygomis.

Jos. F. Budrik, Inc.

Furniture House

3241 SO. HALSTED ST.
ir
3409 SO. HALSTED ST.

Tel. YARds 3088

Budriko radio programos būna: sekmadieniais iš WCFL—1000 kil. radio stoties, 5:30 val. vak. Chicagos laiku ir ketvirtadieniais iš WHFC—1450 kil. radio stoties 7 val. vak.

DRAUGAS

THE LITHUANIAN DAILY FRIEND

2334 South Oakley Ave. Chicago, Illinois

Published Daily, except Sundays

A member of the Catholic Press Association

Subscriptions: One Year — $6.00; Six Months — $3.50; Three Months — $2.00; One Month — 75c. Europe — One Year — $7.00; Six Months — $4.00. Single Copy — 3 cents.

Advertising in "Draugas" brings best results.

DRAUGAS

Išeina kasdien, išskyrus sekmadienius.

Prenumeratos kaina: Jungt. Valst. Amerikos Valsytbėse: Metams — $6.00; Pusei Metų — $3.50; Trims Mėnesiams — $2.00; Vienam Mėnesiui — 75c. Kitose valstybėse prenumerata: Metams — $7.00; Pusei Metų — $4.00. Pavienis numeris — 3c.

Skelbimų kainos prisiunčiamos pareikalavus

Bendradarbiams ir korespondentams raštų negražiname, jei neprašoma tai padaryti ir neprisiunčiama tam tikslui pašto ženklų. Redakcija pasilaiko sau teisę taisyti ir trumpinti visus prisiųstus raštus ir ypač korespondencijas sulig savo nuožiūros. Korespondentų prašome rašyti trumpai ir aiškiai (jei galima, rašomaja mašinėle), paliekant didelius tarpus pataisymams, ir vengiant polemikos ar asmeniškumų. Pasenusios korespondencijos laikraštin nededamos.

Entered as second-Class Matter March 31, 1916 at Chicago, Ill. Under the Act of March 3, 1879.

Japoniją užgulė karo sunkumai

Japonija jau kuris laikas veda karą su kinais. Japonų karas su kinais daug kaštavo ir dabar kaštuoja. Jau japonų karas su kinais daug buvo įnešęs ekonominių sunkumų į japonų gyvenimą. Bet, va, pereitais metais, gruodžio mėnesį, japonai užpuolė Jungtinių Amerikos Valstybių salas. Dabar japonams karas dar sunkesnis ir žmonės jaučia dar didesnius ekonominio gyvenimo sunkumus.

Japonai, jau dėl karo su kinais, pradėjo net savo degtukus daryti trumpesnius, kad tik kiek nors karui sutaupytų medžiagos. Orandžis Japonijoje kaštuoja doleris. Kiaušinių, sviesto, net bulvių — jaučiamas didelis trūkumas.

Japonijoje viešbučiuose panaikinti šokiai. Tokijo mieste, turinčiame 6,250,000 gyventojų, uždarytos šokių salės. Šokių mėgėjai turi daugiau galvoti apie karą, negu šokius.

Karas su Jungtinėmis Amerikos Valstybėmis japonams dar daugiau rūpesčių atnešė. Dabar japonas negalės gauti ryžių kiek nori, o tik galės gauti kiekvienas žmogus per mėnesį 35 saujas ryžių. O ryžiai japonų yra mėgiamiausias maistas.

Kitas japonų rūpestis, tai mokesčių padidėjimas ir pragyvenimo pabrangimas, o uždarbis, galima sakyti, menkas. Japonas darbininkas per metus neuždirba daugiau, kaip 103 dolerius, o bonus turi pirkti, nes ateina policininkas ir pasiūlo už kiek kiekvienas šeimos narys turi nusipirkti bonų. Nuo policininko patarimų sunku išsisukti.

Nors japonai moka susivaržyti ir palenkti savo asmeniškus interesus karo reikalams, bet, vis dėl to, spekuliacija smarkiai eina juodoj biržoje ir užtat tokie žmonės sulaukia smarkių bausmių.

Nežiūrint, kad Japonijoje ir sunkus ekonominis gyvenimas, bet japonai vis dar moka taupiai ir susivaržusiai gyventi. Visa tai vyksta ne iš noro, nes kitaip negalima.

Šiandien Jungtinės Amerikos Valstybės yra kare. Pas mus dar beveik nejaučiamas ekonominio gyvenimo sunkumas. Bet vis dėlto karas reikalauja ir iš mūsų daugiau pasiaukojimo ir susivaržymų, kad laisvu ir sąmoningu pasiaukojimu galėtumėm kuo daugiausiai prisidėti prie mūsų krašto pergalės ir didžių laimėjimų.

Niekas taip nesilpnina karo fronto, kaip žmonių ištižimas ir nemokėjimas gyventi karo sąlygas.

Visas mūsų gyvenimas ir darbas turi būti palenktas mūsų krašto didžiajai pergalei. Dabar ne laikas pramuštgalviškai veržtis į good time, bet svarbiausias dalykas galvoti ir dirbti, kad visos jėgos būtų pajungtos Jungt. Amerikos Valstybių pergalei. Kai ateis didžioji pergalės diena, tada galėsime turėti ir good time, o dabar geriausias good time, tai dalyvauti savo krašto gynimo reikaluose.

●

Vasario Šešioliktoji diena

Chicagoje, Ashland Blvd. Auditorijoj, vasario 15 d. 2 val. po pietų, įvyksta iškilmingas Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo dienos minėjimas; tą dieną bus gyva demonstracija pareikšti, kad visa lietuvių tauta eina su Jungtinėmis Amerikos Valstybėmis už demokratijų laimėjimus ir šios dienos gautas pelnas skiriamas Amerikos Raudonajam Kryžiui. Tat visi toj garbingoj demonstracijoje dalyvaukime, paremkime Jungtinių Amerikos Valstybių pergalę, tuo pačiu prisidėsime ir prie pavergtųjų tautų išlaisvinimo.

Tenka laukti suvažiavimo

Lietuvos piliečiai jau susiorganizavo. Chicagoje, Ill., New Yorke, Clevelande susikūrė Lietuvos Piliečių Sąjungos skyriai.

Lietuvos Piliečių Sąjungos, Chicagos skyrius, vasario 7 d. turėjo narių susirinkimą, kuriame buvo išrinkti delegatai į visuotiną Lietuvos piliečių skyrių suvažiavimą, kuriame bus priimti bendri sąjungai įstatai, nustatytos darbo gairės ir išrinkta **Vyriausioji Taryba.** Tat dabar tenka laukti visuotino Lietuvos Piliečių Sąjungos skyrių suvažiavimo.

"Amerika" vasario 6 d. savo turiningame ir objektyviame straipsny iškėlė sveikų minčių apie Lietuvos piliečių organizacijos uždavinius. Vedamajame straipsny sakoma, kad Lietuvos piliečiai turės aktingiau įsitraukti į lietuviškos ateities, lietuviškosios veiklos kūrybos propagandos darbą, sueiti į kontaktą ir darnų veikimą su Amerikos lietuvių organizacijomis ir greta šitų organizacijų, Lietuvos Piliečių Sąjunga turės sueiti į kontaktą ir su panašiais kitų tautų sąjudžiais. Taip pat Lietuvos Piliečių Sąjunga turės dėti visas pastangas prasimušti į didžiąją oponiją, išnaudojant visas progas praverti duris Lietuvos balsui, laisvų lietuvių nusistatymui, išsiaiškinimui į ten, kur formuojama toji pasaulio opinija — į Amerikos spaudą, į Amerikos įtakingus sluoksnius.

"Amerika" aiškiai pabrėžia, kad Lietuvos Piliečių Sąjungą laukia pats pagrindinis dalykas — planų nustatymas Lietuvos ateičiai ir sudarymas organų, kurie kitų valstybių akyse turėtų valstybinio oficialumo galios. "Amerika" sako: "Ar tai vyriausybės, ar tai kito atsakingo organo sudarymas neturi iškristi iš ateities planų". Toliau laikraštis pastebi, kad atsakingų organų planavimas turėtų eiti glaudžiame kontakte su dabar čia esančiomis Lietuvos institucijomis.

●

Pavasarį bus smarki ofensyva

Eina smarkios kovos tarp nacių ir bolševikų. Tačiau nė viena pusė nelaimi to, ko norėtų.

Sugrįžęs iš Maskvos į Londoną buvęs anglų ambasadorius Cripps, paklaustas apie būsimų karo veiksmų perspektyvas, pareiškė, jei Anglija ir Jungtinės Amerikos Valstybės tuojau ir skubiai neprisiųs žymios pagalbos, tai vargiai vieni rusai bolševikai galėsią atsilaikyti prieš artimą vokiečių pavasarį ofensyvą, kurį jie su nepaprastu metodingumu ir visu kruopštumu ruošia.

Taip pat Cripps pažymi, kad rusams bolševikams nepatinka, kad didžiosios demokratijos, anot sovietų, neprecezuoja galutinų karo tikslų.

Kaip žinoma, bolševikai reikalauja sau pripažinti pergalės atveju Pabaltijos valstybes ir Rumunijos Besarabiją, gi sujungtos laisvos tautos, paskelbusios Atlanto čarterį ir garantavusios laisvę ir nepriklausomybę kiekvienai tautai, nesutinka su Sovietų Rusijos nepagrįstomis pretenzijomis.

●

Paaiškės bolševikų kreiva politika

Sovietų Rusija dabar veda karą ne tam, kad laimėtų demokratijos, kad žmoniškumas viešpatautų, bet tam, kad apgintų Stalino diktatūrą. Juk tai aiškiai rodo faktai. Kada Jungtinės Amerikos Valstybės kariauja su užpuoliku — Japonija, tai rusai bolševikai su japonais bičiuliuojasi. Tur būt, todėl Jungtinės Amerikos Valstybės ir Britanija sovietų Rusijos nepakvietė į vyriausiąją jungtinių tautų karo vadovybę. Į šią tarybą yra pakviesti kiniečiai, olandai, australai ir zelandai.

Laikui bėgant dar labiau išryškės rusų bolševikų veidas ir jų kreiva politika.

●

Ką rašo kiti laikraščiai

Jaunimo reikalai. — Lietuvos Piliečių Sąjunga.

"Amerika" š. m. vasario 6 d. įsidėjo vieno jaunuolio laiško ištrauką. Šitame laiške jaunuolis iš Jungtinių Amerikos Valstybių armijos rašo, kad "mūsų brigadoje yra vienas pulkas, kurį sudaro du trečdaliai lenkų kilmės jaunuolių. Jų pavardės grynai lenkiškos ir tarpusavy dažnai kalbasi lenkiškai. Važiuojant traukiniu iš vienos vietos į kitą, visiems kariams buvo išdalinta dėžutė su 50 cigarečių ir su užrašu: "With compliments to Polish boys in service" nuo kažkokios lenkų organizacijos, kurios vardo neprisimenu. Mane labai stebino toks lenkiško jaunimo U. S. kariuomenėje prisiminimas — žinoma, tas nestumia tų jaunuolių nuo lenkų, bet priduoda garbės ir noro būti lenku.

"Kodėl mūsų lietuviai visuomet verkia ir dejuoja, kad mūsų jaunimas ištautėja, nenori prisipažinti lietuviais ir t.t.? Vienas atsakymas — nededa pastangų palaikyti tą jaunimą prie savų organizacijų ir draugijų".

Mes čia pacitavome jaunuolio laiško ištrauką, kuris yra gimęs Jungtinėse Amerikos Valstybėse ir kuris gyvai yra pasilgęs savųjų.

Ištikrųjų mums reikėtų labiau susirūpinti jaunimu ne tik namie esančiu, bet ir į kariuomenę išėjusiu, kad nenutrūktų ryšiai su savaisiais. Todėl čia turėtų Vyčiai ir kitos lietuviškos organizacijos palaikyti su lietuviais jaunuoliais santykius, nusiunčiant laiškus ar dovanėles. Žodžiu, daugiau susirūpinimo savaisiais.

"Darbininkas" š. m. vasario 6 d. vedamajame kelia lietuvybės dvasios palaikymą išeivijoj ir gražiai apibudina tuos, kurie nepamatuotai skverbiasi į anglų saksų kultūrą.

"Dirva" š. m. vasario 6 d. patalpino Kaz. Rimvydo kiršijantį straipsnį, kuriame autorius (Jul. Smetona) išdidžiai kalba: kam Lietuvos piliečiams, gyvenantiems Jungtinėse Amerikos Valstybėse, rūpintis Lietuvos politika, juk mes turime šiame krašte pasiuntinį, konsulus, prezidentą. Kai ateis laikas, tai pats Washingtonas pakvies atsakomingus Lietuvos pareigūnus ir pasiūlys sudaryti valdžią in exile. Žodžiu, "Dirvos" autorius labai neigiamai atsiliepia apie Lietuvos piliečių organizavimąsi, kurie nori kuo daugiausiai Lietuvai gerò ir savo darbais prisidėti prie Lietuvos Nepriklausomybės atgavimo, bendraujant su oficialiais Lietuvos pareigūnais. Labai gaila, kad "Dirvos" autorius taip greit užmiršo prezidento Roosevelto viena proga priminimą, kad visi lietuviai turi rūpintis Lietuvos Nepriklausomybės ir Laisvės atgavimu.

Gali Kaz. Rimvydis pravardžiuoti Lietuvos Piliečių Sąjungos organizatorius kokiais tik nori vardais, šis pravardžiavimas jiems energijos ir išminties neatims.

Kam brangi Lietuva ir kas nori laisvos ir nepriklausomos Lietuvos, tas visai nepaiso ką kalba jaunuolis "Dirvos" puslapiuose.

Lietuvos piliečiai atvyko į šį laisvės kraštą ne užkampy tūnoti, bet savo darbu prisidėti prie Lietuvos Laisvės ir Nepriklausomybės atgavimo. Jei lietuviai nesirūpins savo pavergtos tėvynės reikalais, tai kas pasirūpins. Pirmon eilėn saviškiais reikia rūpintis saviesiems.

"Vienybė" š. m. vasario 6 d. apie Lietuvos piliečių susiorganizavusią sąjungą rašo: "Lietuvos Piliečių Sąjunga, rimtai susitvarkius ir rimtai dirbant, su Amerikos, Kanados, Pietinės Amerikos ir kitų lietuvių išeivių parama ir pagalba, galėtų atlikti didelius svarbius lietuvių tautai darbus".

Tas pats laikraštis kitoj vietoj rašo: "Lietuvos Piliečių Sąjunga Amerikoje, nors ir pavėlinčiai įkurta, privalo stoti į darbą. Ir tas darbas neprivalo ribotis tik vienais susirinkimais."

("Draugas", 1917 m. vasario 11 d.)

Skandinavija nepriside-danti... Pranešama, kad Švedijos, Norvegijos, Danijos ir Olandijos vyriausybės negalinčios prisidėti prie Jungtinių Amerikos Valstybių prezidento Wilsono žingsnių prieš Vokietiją.

●

Uždaromi Brazilijos uostai... Vyriausybės parėdymu kas naktis uždaroma visi Brazilijos uostai, saugojama, kad į uostus kas neįplauktų ir neišplauktų.

●

Baltimore. Šiomis dienomis Baltimorėj įvyko Bulotos ir kompanijos prakalbos. Kadangi Bulotos prakalbos tikslas yra dergti tas draugijas, kurios daugiausia rūpinasi šelpimu badaujančių, tai negarbingam veikėjui už negarbingą darbą iškilmingai įteikta piktžolių bukietas.

●

Anglijai stinga bulvių... Laikraščiai praneša, kad Anglijai pritrūksią už poros mėnesių bulvių, jei neatsigabens iš užsienio.

●

Cicero, Ill. Vyčių vakaras pavyko gerai. Vakaras davė pelno.

Po svietą pasidairius

Vasario 1 d. Brooklyn'e buvo rusiškos gazietos, leidžiamos lietuvių kalba, bendrovės šėrininkų suvažiavimas, kuriame, tarp kit ko, dainuota ir "Kai aš turėjau kaime mergelę". Vyriausi bendrovės vadai, sakoma, buvo nepatenkinti ir norėjo, kad vietoj tos būtų dainuojama kokia darbininkiška daina. Vienas net pastebėjo, kad prieš suvažiavimą reikėjo atsikreipti į prof. Kampininką, kuris esąs geriausias balšavikiško skonio poetas ir jis būtų parašęs dainą tinkamą ne tik suvažiavimui, ale ir einamam momentui.

Taip, tavorščiai, aš būčiau parašęs ir, vietoj nedarbininkiškos "Kai aš turėjau", visi būt galėję ta pačia nata dainuoti šią darbininkišką:

Kai mes turėjom
Maskvoj Staliną,
Ėjom lankyti
Kas vakarėlį.
Oi lylia lylia ir t. t.

Ėjom lankyti
Kas vakarėlį
Ir pabučiuoti
Savo saulelę.
Oi lylia lylia ir t. t.

Kai mes nuėjom,
Ilgai stovėjom
Pabučiuot ūsų
Greit negalėjom.
Oi lylia lylia ir t. t.

Stalinas bizi
Visuomet buvo
Jisai bučiavo
Adolfą Hitlerį
Oi lylia lylia ir t. t.

Kai jis bučiavo,
Labai mylavo,
Hitlerio triksų
Vis nežinojo.
Oi lylia lylia ir tt.

Stalino ūsai
Dideli yra,
Jie ėmė perdaug
Nazius kutenti.
Oi lylia lylia ir t. t.

Staline mūsų,
Saulutė mūsų,
Matai ką ūsai
Tavo padarė.
Oi lylia lylia ir t. t

Naziai užpuolė
Ant mūsų rojaus
Ir pasikesinę
Ant tavo ūsų.
Oi lylia lylia ir t. t.

Oi tu Staline,
Tu mūs saulutė,
Ar Kubyševe
Tu dar vis švieti?
Oi lylia lylia ir t. t.

Gal tavo saulė
Jau arti laidos
Ir vakarėlis
Jau nebetoli
Oi lylia lylia ir t. t.

— Tamsta labai pavargęs, — sako daktaras Vincui Plaukagaliui. — Patariu susilaikyti nuo visokio galvos užsiėmimo.

— Ačiū už patarimą, — atsakė Plaukagalis. — Kaip gi aš tuomet gyvensiu: aš esu barberys.

SKAITYKITE "DRAUGĄ"

ATSTOVAS MASKVAI

("Draugas" Acme telephoto)

Buvęs U. S. admirolas William H. Standley, kurį prez. Rooseveltas paskyrė ambasadorium Sov. Rusijai. Jis yra 70 m. amž.

A. Rachmanova

Moterys Raudonojoj Audroj

Vienos Rusės Dienoraštis

Į lietuvių kalbą išvertė Izabelė Matusevičiūt.

(Tęsinys)

— Mano ponai, jūs per daug kenčiate dėl nepagydomo jūsų optimizmo. Rimtai pagalvokite, ar žmonės, taip sunkiai įgiję valdžią, vien tik klausydami savo proto, jos taip lengvai atsisakys. Su protingumu tai nieko neturi bendro. Otmaras Karlovičius sako tiesą, visumą pavadindamas fantastiška utopija. Bet manote, jog utopijomis gali būti pagydytas protingumas? Tegul komunizmas visai įsigalės, tai manote, ar neateis toki laikai, kad stovintieji prie vairo bus pažeminti? Nauji laikai atneša naujus idealus ir naujas valdžias. Ir bolševikai visai nenorėtų pasitraukti, nors protas jiems tūkstantį kartų tą įrodytų! Protas dabar ir aiškiai sako, kad komunistai elgias neteisingai; todėl bolševikai dabar turi jėga įrodyti, kad jie turi tiesą. Jūs esate, Otmarai Karlovičiau, vienas iš laimingųjų, nes jūs laukia kitokia ateitis, nes ateis laikas ir šią nelaimingą Rusiją apleisti! Ateinančią vasarą važiuoju į užsienius komanduojamas mokslinėms studijoms. Aš mėginsiu savo leidimą pratęsti neribotam laikui!

Lapkričio 7 d.

Ariadna Arkadievna pakvietė mus arbatėlei. Seniai laukiau šio pakvietimo su nekantrumu, nes žinojau, jog galėsiu ten susipažinti su garsiuoju vyskupu Gusiejevu. Tai žmogus, valdąs mūsų miesto tūkstančius širdžių. Mūsų Duniaša jam meldžias, ir pati Ariadna Arkadievna apie ji kalba su dideliausiu užsidegimu.

Ariadna Arkadievna mūs laukė prieškambary. Ji buvo ypatingai apsitaisiusi: apsivilkusi pilkai raudona, ilga jupa, pasiūta visai kaip dvasininkų rūbai, su ilgomis rankovėmis, o liemuo perjuostas stora raudona virvele. Ant kaklo turėjo grandinę su aiškiai raudonu kryžium, papuoštu granatais. Jos veide buvo matyt susijaudinimas, o gražios žalsvos akys žvelgė mistiškai ir ugningai.

Mus priėmė ir jos vyras, daktaras Kolosovas, jis buvo miegūstas, išvargęs ir be gyvybės, tik akiniai dar šiek tiek jį gyvino. Tikra priešingybė savo žmonai, kuri yra įsikūnijęs judrumas ir entuziamzmas. Jis man primena seną bulvę, augančią tamsiame rūsyje, o ji puikią kvepiančią rožę iš stebuklingo rytų sodo.

— Einame, einame! — šnibždėjo ji tyliai mums. — Jis dabar skambina balalaika ir tuojau pradės šokti! Ak, jis dangiškai šoka!

Motina sukanko lūpas; buvo matyti, kad ji sakė visai rimtai, ir savo nuomonę apie aukštą dvasininką būtų galėjusi ir jam girdint pareikšti.

Didelio saliono išpuošimas ne mažiau mus nustebino, kaip pati šeimininkė. Viskas buvo parengta orijentališku stiliumi, ir sienos lyg priminė rusų bažnyčią. Ant aslos buvo iškloti kilimai. Stebėjaus žiūrėdama į brangius daiktus. Ariadna Arkadievna tarė:

— Ar ne puiku? Šiuos visus kilimus pirkau turguje nuo vieno "kilmingojo", o šitą įkoną nuo vienos vienuolės, kuri, išdraskius vienuolyną, tapo šokėja.

Ji man parodė seną, brangią Išganytojo įkoną, kurios žvilgsnis kiaurai smigo į sielą, silpnai apšviestam kambariui suteikdamas daug paslaptingumo.

Daugelio pakviestųjų dar nebuvo; esantieji sėdėjo ant kilimų.

— Vyskupas! perstatė mums Ariadna Arkadievna vidutinio ūgio žmogų, kurs sėdėjo viduryje kambario ant didelės pagalvės ir lėtai grojo balalaika. Jis pasikėlė ir priėjo prie mūs. Aš jam pasižiūrėjau į veidą ir nieko neradau jame ypatingo, kas jį būtų galėję išskirti iš kitų. Tai buvo išblyškęs, beveik ligūstai išbalęs veidas, ilgus plaukus buvo aukštyn sušikavęs ir matėsi visai žema kakta; veidui netiko storos lūpos.

Buvau apvilta, įsivaizdavau ugningą, liepsnojantį, pakilusios dvasios, pranašingą veidą, o čia buvo paprastas dvasininkas ar net choristas.

Dvasininkas ištiesė man ranką, tvirtai paspaudė manąją ir aštriai pasižiūrėjo į veidą. Jo akys, spinksojo kaip gyvatės, mažos, pilkos, perveriančios, giliai užgriuvusios ir sustingusios. Dabar supratau, kur glūdi jo galia; tose akyse slėpėsi paslaptinga valios jėga ir pasitikėjimas savimi.

Jis į mane ilgai žiūrėjo, ir jutau, kad iš karto norėjo patraukti į savo garbintojų skaičių, ir visai neabejojau pasisekimu. Paskui jis kreipėsi į mano motiną. Ši pasveikino jį gana šaltai ir stačiai paklausė:

Kadėl jūs, Vladyka, (Vyskupų titulas stačiatikių bažnyčioje.) nenešiojate dvasininkų luomui tinkamų rūbų?

Vladyka maloniai nusišypsojo, kas jo veidui labai tiko ir jį labai jaudino. Paskui tarė švelniai:

(Bus daugiau.)

GAISRAS PHILADELPHIJOJ

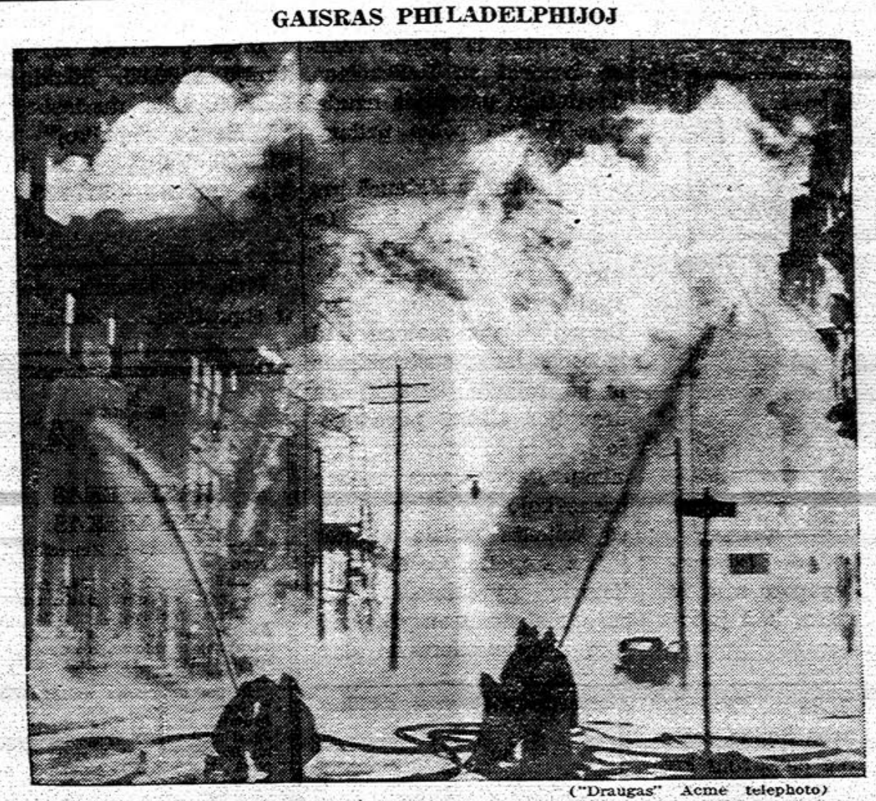

("Draugas" Acme telephoto)

Philadelphia pergyveno didelį gaisrą. Sunaikinta du blokai. Daug žmonių neteko pastogės. Vienas asmuo žuvo. Nuostolių būsią daugiau kaip vienas milijonas dolerių.

Pirmasis Amerikos lietuvių laikraštis

Kun. Ant. Milukas

Pasidėkojant daugiausia čikagiečių klabinimams Washingtone, nuo 1899 m. Jungtinėse Valstybėse pradėta ir apie lietuvius ateivius rinkti ir garsinti statistines žinias. Pirm to mūsiškiai atėjūnai Imigracijos Biuro raštininkų buvo užrašomi lenkais arba rusais. Pasak "Amerikos", karią knygų autorius, pats pirmasis pakartojo tas valstybines žinias nuo 1899 iki 1914 metų atvyko Amerikon 255,594 lietuviai ateiviai. Tame skaičiuje buvę apie pustrečio šimto profesijonalų: 5 advokatai, 10 architektų, 21 aktorius, 6 gydytojai, 12 elektrotechnikų, 18 inžinierių, 37 kunigai, 18 literatų, 37 mokytojai, 4 redaktoriai, 8 skulptoriai ir teplioriai, 61 muzikantas ir 37 kitokių profesijų. Iš tų 255,594 lietuvių ateivių buvę 170,699 vyrų ir 81,895 moterų. Kone pusė jų — 122,717 buvę analfabetai o 11,352 mokėję vien skaityti, rašto nepažinę.

Pirm 1899 metų, žinoma, lietuvių atėjūnų tarpe analfabetų skaičius buvęs daug didesnis. Amerikon atvykęs nevienas lietuvis po sunkių darbų vakarais mokėsi skaityti, rašyti, lankė vakarines valstybių globojamas mokyklas.

"Spaudos Laisvės ir Am. Lietuvių Organizuotės Sukaktuvių" knygose (p. 467) paminėjau Juozą Bindoką, vieną pirmųjų ateivių ir kaip jam sunkiai atsiėjo pramokti rašyti, kad grįžęs Lietuvon galėtų parašyti gromatų amerikiečiams. 1885 m. "Liet. Balso" p. 28 rašyta apie jo išleistuves. 1901 m. "Tėvynės" Nr. 35 anuometinis "Sus. L. R. K. A." pirmininkas A. V. Tepliušis aprašo, kaip jį per 8 metus Pittstone mokslino Simas Janušauckas, 7 klasių mokinys, nuo sunkių darbų angliakasyklose patrūkęs.... "Prieg savęs jį užlaikiau ilgą laiką, buvo mano paguodotu mokytojum ir mane iš tikros širdies mokino, o aš valandas nuo miego nutraukdamas mokslą nuo jo sėmiau pilna miera ir tegul jam V. Dievas šimteriopai užmoka: jisai man išrodė visus reikalingiausius daiktus moksle".

Taip dalykams susidėjus, pirmais mūsų išeivijos metais Jungtinėse Valstybėse lietuvio spaudinto žodžio keliai buvo labai sunkūs. Pirmutinis lietuvių laikraštis — "Lietuwiszka Gazieta" neturėjusi nei 2 šimtų skaitytojų, pradėjusi eiti iš New Yorko. turėjo greit mirti.

Paminėjęs pirmųjų 25 metų (1868-1893) rašytojų ir leidėjų vardus (M. Tvaranauską, brolį Augustiną Zaicą A. Jurgelaitį, dr. M. Kasakauską, A. Tepliušį, J. Šliupą, kun. A. Varnagirį "Wienibės Lietuwnikų" leidėjus — A. Pajaujį ir J. Paukštį, jų redaktorius D. Bačkauską - Tamašauską, A. Turskį ir J. Andžiulaitį, kunigus Juoz. Zlotožinską, M. Juodišių, A. Burbą, A. Kaupą, A. Miluką, J. Žilinską ir k.) prisiminsiu apie tą pirmąjį Amerikos lietuvių laikraštį.

* * *

Kunigų Končiaus ir Juškevičiaus veiklos Shamokine, Pa. laikais gyveno ten ir menkos sveikatos lietuviškas ponelis iš Suvalkijos, sunkių darbų negalįs dirbti — Mikas Tvarauskas. Jis mėgino pragyventi įsitaisęs mažą spaustuvėlę. Lietuvių kunigų klebonų patariamas, M. Tvarauskas 1874 metais pasigarsino išleisiąs "Lietuwiszką Gazietą". Bet atsiliepimų su prenumerata rengiamai gazietai gauta tik du. Tad leidėjas vietoje žadėtos gazietos pradėjo spausdinti lietuviškai angliską žodyną. Išleidus keletą lankų tų knygų, sudegė spaustuvė. Shamokino lenkams išsibodėjus lietuvius klebonus, ir Tvarauskas kaipo "litvinas" išsikraustė į New Yorką. Čia dirbęs kurį laiką skardinėje dirbtuvėje (netoli Maspetho) 1879 metais pradėjo leisti pirmąjį Amerikos lietuvių laikraštį: "Gazieta Lietuwiszka, Rasztas paszwestas dėl Lietuvniku Amerikoje" Leidėjo vyriausiais padėjėjais buvę: New Yorko Šv. Kazimiero Draugija, kun. Končius, Baltimorės klebonas ir brolis Augustinas Zaica.

Nr. 1-mas pasirodė 1879 m. rugpiūčio 16 d. Įžangoje leidėjas rašė: "Palikdami savo gimtinę, turėjome verksmingą širdį. Ir šiandien visi tebelaukiame išliuosavimo savo tėvynės nuo deguto, kuriuomi per šimtą metų prisigėrusi buvo. Gana mūsų brolių gaišo kariaunose ir namie — tikėjimą persekiojant. Mes gi Amerikoje esame laisvūs, už tai galime įsitaisyti ir laikraštį, kurs mus sulygintų su kitomis tautomis; o tai juk: 1) ir mums išeiviams garbę padarys, kad svetur išmokę skaityti ir sunkiai dirbdami darbus, įgijome dvasišką įrankį, ir 2) mes čia gausime paakinimą, tapsime akylesniais, nes daugiau patirsime žinių. Susitarę išlaikykite lietuvišką spaustuvę, kuri jums ketina pasiųstie maldų knygas, raštą šventą, istoriją, aprašą žemės ir visokias pasakas. Ant galo 3) mes galėsime broliams namo parsiųstie raštus iš taip toli ir jiems pasigirtie kad Amerikoje niekas neuždraus mums nei spaudintie, nei skaitytie naudingus raštus". (Ž. 1885 "Auszra" p. 28-29).

"Gazieta Lietuwiszka", turėjusi 132 skaitytojus, sustojo ėjusi po 16-to numerio. Apie lietuvių nuomones to laikraščio atžvilgiu skaitome 1885 "Auszroje" (p.

(Nukelta į 6 pusl.)

K. BARAS

Pavergtosios Lietuvos sūnaus pergyvenimai

Ką mačiau keliaudamas, per įvairius kraštus, į laisvės šalį.

(Tęsinys)

Pavojui užėjus, į sleptuves ėjimas visiems privalomas, išskyrus mažus vaikus ir kas juos prižiūri ir tuos, kurie turi gydytojo liūdijimą, kad jiems sveikatos sumetimais geriau pasilikti kambaryje. Jei priešlėktuvinės apsaugos vyresnieji tave rastų kambaryje pavojui siaučiant — tektų pabaudą sumokėti.

Mūsų name gyveno kokia dvylika lietuvių tremtinių. Mūsų Jurgis, iš Kybartų, neidavo į slėptuvę, ramiai miegodavo arba žiūrėdavo pro langą į oro kautynes.

Kartą vienas lietuvių tremtinis prieina prie Jurgio kambario ir beldžiasi. Vokiškai sušneko, o jis tyli kaip pelė po šluota. Ryt dieną kiti pasakoja, kad per kambarius vaikščiojo priešlėktuvinės apsaugos valdininkai ir ieškojo neinančių į sleptuves. Jurgis pabalo, — susirūpino ir jau buvo bežadąs nepasilikti kambaryje. Pagailo mums Jurgio ir atidengėm jam šposo paslaptį. Vyras aprimo.

Ne tik pavojaus sirenoms kaukiant tekdavo lysti į sleptuves — požemį, bet kiekvieno gyvenamo namo langai budavo nuo ankstyvo vakaro iki velyvo ryto saugiai užuolaidomis užleisti, kad jokia šviesa iš kambario nepasiskverbtų. Jei kuriame namo ne taip stropiai langai buvo užtaisyti ir šviesa prasiskverbdavo — šeimininkas sulaukdavo baudą.

Vokietijos miestai ano ankstyvo vakaro iki velyvo ryto aptemdyti. Miestų aptemdymai labai neigiamai veikia į žmogaus dvasią; jį apninka apsiblausimas, tik dienos šviesa įneša į jo gyvenimą pragiedrulių.

1941 m. Vasario 3 d. vakare jau buvai Ispanijos Barcelonoje. Kai išvydau vėlyvą vakarą apšviestą Barcelonos miestą, kaip mažas kūdikis džiaugiaus. Širdyje ir veide džiaugsmas žydėjo. Ispanijoje išvydau vakaro šviesą, bet čia kur kas mažiau duonos negu Vokietijoje. Duonos stoka dar labiau veikia žmones. Kai nėra duonos ir šviesos negali matyti. Didžiausias pasauly revoliucionierius yra alkis, kuris trukdo žmogui žengti į kultūrines aukštumas.

11. Molotovas nacių šarvuotame automobilyje

Ribentropas, vokiečių užsienių veikalų ministeris, kelis kartus lankės Maskvoje ir tarės su Stalinu. Juk garsioji, 1939 metų rugpiūčio mėn. 28 d., nacių ir rusų bolševikų sutartis abejus sujungė.

Molotovas, rusų bolševikų užsienio reikalų komisaras, 1940 metų gruodžio pradžioj, atvyksta į Berlyną revizituoti aukštų nacių pareigūnų.

Naciai jautė, kad rusų bolševikų nuskriaustųjų tautų žmones, kurie tuo metu gyveno Berlyne, griežtai nusiteikę prieš okupantus, todėl buvo griebtąsi atsargumo priemonių.

Dar Molotovui neatvykus į Berlyną, nemažas skaičius žymesnių suomių, ukrainiečių buvo areštuoti. Molotovui išvykus iš Berlyno, areštuotieji buvo vėl laisvi. Lietuviai, latviai ir estai buvo įspėti, kad ramiai laikytųsi.

Molotovas po Berlyną švaistės šarvuotame nacių automobily, nežinia ar naciai patys jam pasiūlė šarvuotį ar jis paprašė, tik žinoma, kad šoferis, kuris vežiojo Molotovą buvo patenkintas, nes gerokai gavo arbatpinigių ir savo draugams kalbėjo, kad bolševikų vadai pinigų nesigaili.

Molotovas naudojos nacių šarvuotu automobiliu ir buvo patenkintas, kad gali saugiai gyventi. Bet naciai erzinosi, kad Molotovas į Berlyną atvyko su savo virtuve, kuria naudojos gausingas Molotovas palydovų būrys, o gal kartais ir jis pats užsigardžiuodavo.

Naciai kad ir erzinos, bet iškilmingai Molotovą sutiko ir šiltai priėmė. Naciškoji spauda nesigailėjo ne tik bolševikams pagyrimų bet taip pat ji nekartą pasipuošė Molotovo ir žymių nacių nuotraukomis. Bet ir šiandien dar man iš galvos neiškrenta viena smulkmena. Volkischer Beabachter, nacių organas, redaguojamas Rosenbergo, įsidėjo Hitlerio ir Molotovo nuotrauką besisveikinant. Hitleris dešine spaudžia Molotovo ranką, o kairioji piktai sugniaužta. Atrodo, kad Hitleris rengiasi Molotovui skelti į ausį. Gal tai fotografo menas, o gal Hitlerio iš pasamonės slaptų minčių išsiveržimas, o gal skaitytojui toks vaizdas kilo, kuris netikėjo šio sveikinimosi nuoširdumu.

(Bus daugiau)

Pirmas Amerikos lietuvių laikraštis

(Atkelta iš 5 pusl.)

335-38): "Vieni džiaugėsi, net eiles rašė:

Ura, ura! visi šaukiam,
Tegul girdi visas svietas,
Kad mes susilaukėm,
Skaityti lietuviškas gazietas."

(L. G. No. 1)

Antrame "Liet. G." numervje eilės:

"Linksmas dienas apturėjom,
Kad 'Gazietą' paregėjom,
Kuri kaipo saulė teka,
Tikrais žodžiais į mus šneka.

— — — — — — — —

Mūsų seniai daug kentėjo,
Nes nuo amžių negirdėjo,
Kas tai gazietą skaityti,
Apie viską išmanyti.
O mes galim linksmai šokti,
Ir ant nieko neatboti,
Nes turim savo gudrybę:
Tai yra Gazietos šviesybę."

Bet buvę ir skersai žiūrėjusių į tą pirmąjį Amerikos lietuvių laikraštį. "G. L." 4-me numeryje skaitome skundus ant "dviejų šikšnosparnių". suvėlinusių to numerio išleidimą, o 6-asis numeris prisimena apie "liežuviavimus pavydūnų, katrie norėtų suėsti "Liet. Gazą". 13-tame "L. G." numeryje leidėjas skundžiasi:

"Nesitikėjau, kad lietuvnikai taip yra atšalę ant skaitymo, nepameta savo senoviško aklumo, kokiame jų proseniai gyveno. Per mokslą pasikėlė visos tautos ir numetė jungą nuo savo sprandų. Mūsų gi lietuvnikai netik neskaito laikraštį, bet jį išjuokia ir draudžia kitus, kad jį neskaitytų... Norėjau prieš svietą parodyti, jog yra lietuviška tauta, bet lietuviai atšalę miega. Kiti traukiasi į draugystes, eina turtingyn ir akilyn, mūsų lietuviai bėga vienas nuo kito, eina į karčiamą ar kortas muša, o knygas skaitytie jiems nėra laiko"....

Tame jau tryliktame numeryje tūlas K. Budišauskas rašo: "Žiūrėkite į žydus, vokiečius ir kitus, kaip jie laikosi vienybėje... / o mes tiktai kaipo sargai vel-

JAPONAI SINGAPORE SALOJE

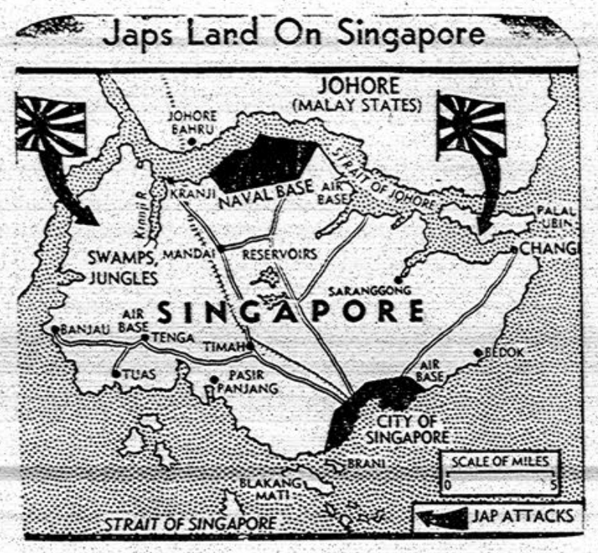

("Draugas" Acme telephoto)

Japonai dviejose vietose įsiveržė į Singapore salą ir durtuvais kovoja su britais. Britai praneša, kad japonai stumiami atgal jūron.

niškų darbu vienas kita apšnekame... Laikykimės kupetoje, laikraštis mus apšvies o savo laiku sugrįžę į Lietuvą, turėsime daug ką pasakytie, apšviestie ir pamokintie mūsų brolius..."

Šenadoriškis M. J. A. (Andriukaitis) No. 9 skundžiasi, kad "yra tokių jautukų. kurie sako: kam man tie laikraščiai?.... Kad skaitytum laikraštį tu paikas gudrinčiau, tuojau stotum kitokiu, išnyktų tie tavo klydnūs sapnai iš galvos ir ta gazieta išgydytų tavo pusiau įpuvusią išmintį"...

14 N. pittstoniškis M. Kašūba šaukia: "Čia Amerikoje įgiję laikraštį neduokime jam prapulti, iš kurių pasimokys mūsų vaikai"....

Plačiau apie M. Tvarauską ir jo "Gazietą L-ką" rašyta 1885 m. "Aušroje" NN 1, 2, 3, 10 ir 11-me. (Tas visas "Aušros" raštas pakartoja knygų "Am. Liet. XIX šimtmetyje" I tomo pusl.: 61-72); taip pat knygose "Spaudos Laisvės ir Amerikos Lietuvių Organizuotės Sukaktuvėse."

Daugiausia raštų "Gaziet. Liet." prirašė brolis Augustinas Zaica. Sustojus eiti "Gazietai Lietuwiszkai", M. Tvarauskas 1880 m. atspaudino knygeles "Prarnetrwos Michaldos karalienės iš Sabos", susilaukusias kelių išleidimų; 1883 m. jis išleido "Morfeuszą, arba Iszguldymą Sapnų" ir "Istoria Ali-Babos ir 40 razbaininkų", o 1884 m. "Pakalnė Jozapato arba Sudas paskutinis". Šitom pastarom knygelėm prakalbą parašė kun. Končius (ž. "Am-os Liet. Kronika"). Visos tos knygos yra dabar didelė retenybė.

Apaštalystės Maldos Draugijos veikla

Cicero. — Vasario 6 d. susirinkime pasirodė, kad draugija narių turi 150. Tiesa. nemažas skaičius. bet turėtų būti dar daugiau.

Ši draugija darbu ir aukomis dedasi prie kiekvieno kat. veikimo priklauso Federacijos 12 skyriui, kasmet užsimoka po $2.00 mokesčio ir siunčia atstovus į susirinkimus. Šiame susirinkime išrinko atstovus į Marijonų Bendradarbių seimą ir aukų paskyrė $5.00. Taipgi priklauso ir prie Labdarių 3 kuopos ir jos atstovai lanko Labdarių susirinkimus.

Raportas iš rengto vakaro bendrai su Rožančiaus, Tretininkų parapijos naudai parodė, kad pelno padaryta $60.00.

Susirinkimas išklausė gražių patarimų kleb. kun. Ig. Albavičiaus, kuris sykiu ragino visus būti maldingais, ypatingai gavėnios laiku. Draugijai labai malonu, kad klebonas lanko susirinkimus ir be reikalų, surištų su draugijos tikslu, papasakojo ir šį-tą iš savo pergyvenimų. Pav., šiame susirinkime papasakojo įspūdžius iš savo kelionės pollsio reikalu į Los Angeles, Calif., ir iš lietuvių gyvenimo. Labai buvo malonu klausyti, kad Los Angeles lietuviai dar buojasi su prelatu J. Macijausku.

Dr-ja per 1941 m. įeigų turėjo $196.35. Išlaidų — $172.00. Išde randasi $24.35. Be to, "spulkoj" yra $150.00. Taigi, visas draugijos turtas — $174.35.

A. V.

Pirk tik išmintį, mokslą ir supratimą. Saliamonas

A. ✝ A.

KAZIMIERAS ALIŠAUSKAS

Gyveno: 2915 S. Emerald Avenue.

Mirė vas. 10 d., 1942 m., 5 val. ryto, sulaukęs pusės amž.

Gimęs Lietuvoje. Kilo iš Šiaulių apskr., Skaisgirės parapijos ir miesto, o augo Joniškės mies'e. Amerikoje išgyveno 35 metus.

Paliko dideliame nuliūdime: moterį Barborą (po tėvais Šaulaitė, kilus iš Plungės par., Jucdėnų kamo); švogerką Eleną Meškauskienę; švogeri Steponą Meškauską; giminaičius. Juozapą ir Veroniką Mažonaičius. Marijoną ir Benediktą Taparauskus, Kriksto vaikus. Vincentą Stoni. Marijona Taparauskaitę. Kazimierą Butvilą ir kitas gimines Amerikoje; o Lietuvoje paliko 2 seseris. Joaną Jankauskienę ir Antaniną Plumbargią ir jų šeimas ir kitas gimines.

Velionis buvo TT. Marijonų Bendradarbių ir Šv. Kazimiero Vienuolyno Garbės Narys.

Kūnas pašarvotas Antano M. Phillips koplyčioje, 3307 S. Lituanica Ave. Laidotuvės įvyks šeštad., vasario 14 d. Iš koplyčios 8:30 val. ryto bus atlydėtas į Šv. Jurgio par. bažnyčią, kurioj įvyks gedulingos pamaldos už velionio sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į Šv. Kazimiero kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: **Moteris, Švogerka, Švogeriai ir Giminės.**

Laid. direktorius Antanas M. Phillips, tel. YARds 4908.

A. ✝ A.

ALUIZAS NAVICKAS

(Gyveno: 3825 S. Kedzie Ave.)

Mirė vasario 9 d., 1942 m., 7:45 val. ryto, sulaukęs pusės amžiaus.

Gimęs Lietuvoje. Kilo iš Šiaulių apskr., Šakinos parap., Burbinų kaimo.

Amerikoje išgyveno 35 m.

Paliko dideliame nuliūdime: moterį Oną (po tėvais Petkevičaitė); 2 seseris, Emiliją Palionienę ir jis vyrą Mateušą ir jų šeimą ir Gertrūdą Benešiūnienę ir jos vyrą Antaną ir jų dukterį mokytoją Oną; pusbrolį Jurgį Mociu ir daug kitų giminių, draugų ir pažįstamų; o Lietuvoje paliko 2 brolius, Dominiką ir Juozapą Navickus ir jų šeimas.

Velionis priklausė prie Chicagos Lietuvių dr-jos ir prie Lietuvių Piliečių Pašalpos klūbo.

Kūnas pašarvotas J. Liulevičiaus koplyčioje, 4348 South California Ave. Laidotuvės įvyks ketvirtad., vas. 12 d. Iš koplyčios 8:30 val. ryto bus atlydėtas į Nekalto Prasidėjimo Panelės Švenčiausios par. bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionio sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į Šv. Kazimiero kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę:— **Moteris, Seserys, Švogeriai, Sūnus Duktė, Pusbrolis ir Giminės.**

Laid. direktorius J. Liulevičius, tel. LAFayette 3572.

A. ✝ A.

JOSEPHINE BERNARD

Gyveno: 4255 West Addison Avenue.

Mirė vasario 10 d., 1942 m., 10:05 val. ryto, sulaukus senatvės amžiaus.

Gimus Lietuvoje.

Paliko dideliame nuliūdime: du sūnus, Chester ir John ir jų šeimas; dukterį Agnes Kessler; tris anūkes, Evelyn, Ritą ir Ruth, ir daug kitų giminių, draugų ir pažįstamų.

Kūnas pašarvotas Joseph Maloney koplyčioj. 2958 W. Fullerton Street.

Laidotuvės įvyks penktadienį, vasario 13 d., 1942 m. Laidotuvės įvyks penktadienį, vasario 13 d. Iš koplyčios 9:00 val. ryto bus atlydėta į Švento Mykolo parapijos bažnyčią, kurioj įvyks gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėta į Šv. Kazimiero kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: **Sūnai, Duktė, Anūkės ir giminės.**

Laidotuvių direktorius: Joseph Maloney — tel. Belmont 3300.

GARY, IND. LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

KELNER - PRUZIN

Geriausias Patarnavimas — Moteris patarnauja

Phone 9000 620 W. 15th Ave.

(Įsteigta 1889 m.).

PETER TROOST MONUMENT CO.

MENIŠKI — VERTINGI

PAMINKLAI

MAUZOLEJAI

ŽENKLAI

PASITIKĖJIMO MUMIS REKORDAS

Ši firma virš 50 m. tos pačios šeimynos rankose!

PERSONALIZED MEMORIALS
At No Additional Cost.

Rinkitės DABAR — SUTAUPYSITE PINIGŲ —

BUY DEFENSE BONDS WITH THE SAVING!

KREIPKITĖS Į

LIETUVĮ VICE-PREZIDENTĄ:

JOHN W. PACHANKIS

Member of the Lithuanian Chamber of Commerce.

MODERNI Išvidinė PARODA: 4535 W. Washington Blvd. Tel. ESTebrook 3645

REZIDENCIJA: 5919 South Troy St. Tel. REPublic 4298

VALANDOS: Kasdien 9 iki 9 v. vak.; Šeštad. ir Sekm. 9 iki 6 val.

VIENŲ METŲ MIRTIES SUKAKTUVĖS

A. ✝ A.

LIUDVIKAS NEMUNAS

Jau sukako vieni metai, kai negailestinga mirtis atskyrė iš mūsų tarpo mylimą vyrą ir tėvelį. Liudviką Nemuną.

Netekome savo mylimo Vasario 13 d., 1941 m. Nors laikas tęsiasi, mes jo niekados negalėsime užmiršti. Lai gailestingas Dievas suteikia jam amžiną atilsį.

Mes, atmindami tą jo liūdną prasišalinimą iš mūsų tarpo, užprašėme trejas gedulingas šv. Mišias su egzekvijomis Vasario 12 d., Šv. Kryžiaus parap. bažnyčioje, 8:30 val. ryto visos trys kartu.

Kviečiame visus gimines, draugus, kaimynus ir pažįstamus dalyvauti šiose pamaldose ir kartu su mumis pasimelsti už a. a. Liudviko sielą. Po pamaldų kviečiami į namus po num. 4513 So. Wood St.

Nuliūdę

Moteris, Dukterys, Žentas, Seserys, Švogeriai ir Giminės.

CLASSIFIED

"DRAUGO" DARBŲ SKYRIUS

REIKALINGI DARBININKAI

HELP WANTED — VYRAI

LAMP PLATERS

Patyrę prie oksidavimo darbų.

ALMCO. 1750 W. Fulton St.

ŠVIEŽIŲ DEŠRŲ KIMŠĖJAI REIKALINGI

Kreipkitės prie: Employment Office

ARMOUR and COMPANY

43rd ir Packers Avenue
UNION STOCK YARDS

TEKINTOJAI

Apturėje nesenai atgal nekurių mašinų roums dabar yra reikalinga gauti 6 "PRECISION" TEKINTOJŲ, "internal, external" ir "cylindrical" "internal, external" ir "cylindrical" darbams. Tiktai patyrę vyrai lai atvūs darbai.

4401 No. Ravenswood Ave.

"OFF-PRESSER" vyras reikalingas prosyti vyrų kotus. Turi būt 1st class. Kitoki neatšaukite.

A. CERKEL & SONS
334 So. Market St.

ATYDA DARBO IEŠKOTOJAMS

Atsikreipiant darbo į viršminėtas darbininkų paieškančias įstaigas ir į visas kurių garsinimus matysite "Drauge" ateityje, patartina jums pranešti darbo viršininkams, kad darbo garsinimą skaitėte "Drauge" ir kad esate lietuviai. Garsinančios įstaigos tokių informacijų reikalauja ir kadangi lietuviai yra laikomi aukštoj vietoj kaipo geri ir pageidaujami darbininkai, bus jums dauglengviau gauti darbus naaiškėjant viršminėtoms informacijoms.

HELP WANTED
ADVERTISEMENT DEPARTMENT
127 No. Dearborn Street
Tel.: RANdolph 9488—9489

Žmonių pajėgų netrūksta — jiems trūksta tiktai valios. Victor Hugo

REIKALINGAS SPAUSTUVĖJE LINOTYPISTAS. Gerai patyręs Anglų ir Lietuvių kalbose. Reikalingas tuojaus. Atsišaukite telefonu tiktai ryto laiku, šaukdami: CANal 8010 ar 8011.

PATARNAVIMAI

DIAMOND POINT SAW FILING WORKS

Taisome visokius piūklus. Taisymas naminių piūklų tai mūsų specialybė. Rašykite dėl "Free Catalogue" kainavimo sąrašo.
Prisiųskite piūklus paštu "parcel post".

28 NO. LOOMIS STREET
Tel. MONROE 1397

WOLK STUDIO
1945 West 35th Street
The Noted Wedding Photographer for over 30 years
AIR CONDITIONED STUDIO FOR YOUR COMFORT
MOST MODERN COMPLETE ADVANCED PHOTOGRAPHY
LOWEST POSSIBLE PRICES
PHONE LAFAYETTE 2813

Washingtonas, vasario 10 d.—Atstovų rūmai šiandie pareiškė, kad civilės apsaugos eilėse šokėjai ir artistai gali būti priimami tik savanoriais, bet be jokio atlyginimo.

Žmogus giriamas sulig jo išminties.

Dievas turi daug vardų, nors Jis tėra vienas.

Dievas mums davė žemę, o jūrą paliko bedieviams.

Turkų priežodis

SKELBKITĖS "DRAUGE"

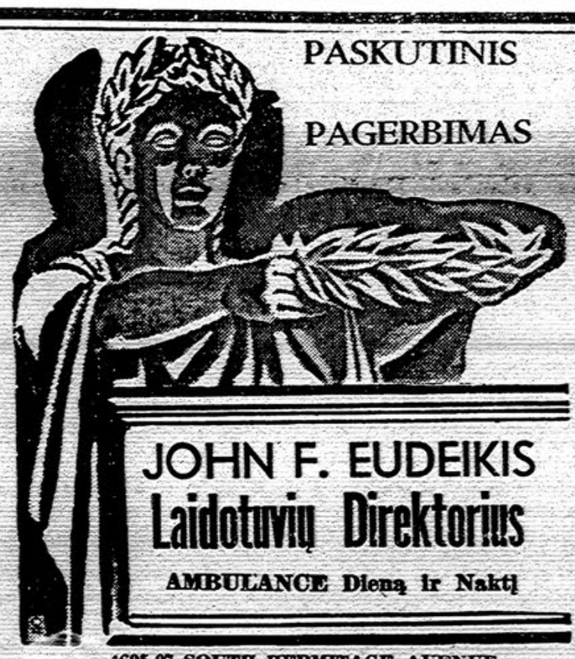

PASKUTINIS PAGERBIMAS

JOHN F. EUDEIKIS
Laidotuvių Direktorius
AMBULANCE Dieną ir Naktį

4605-07 SOUTH HERMITAGE AVENUE
Tel. YARDS 1741-1742
4447 SOUTH FAIRFIELD AVENUE
Tel. LAFayette 0727

Radio Programas — 10:00 val. antradienio ir šeštadienio rytais iš Stoties WHIP (1520), su P. Šaltimieru.

KOPLYČIOS DYKAI VISOSE MIESTO DALYSE

AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

NARIAI CHICAGOS IR CICEROS LIETUVIŲ LAIDOTUVIŲ DIREKTORIŲ ASOCIACIJOS

P. J. RIDIKAS — Skyrius: 710 W. 18th St.
3354 South Halsted Street — Visi Telefonai: YARds 1419

ANTHONY B. PETKUS
1410 South 50th Avenue
Tel. CICERO 2109
3812 So. Western Avenue
Tel. GROvehill 0142

S. P. MAZEIKA
3319 Lituanica Avenue
Tel. YARds 1138-1139

I. J. ZOLP
1646 West 46th Street
Tel. YARds 0781-0782

LEONARD F. BUKAUSKAS
10821 So. Michigan Ave.
Pullman 9661

LACHAWICZ IR SŪNAI
2314 West 23rd Place
Tel. CANal 2515
42-44 East 108th Street
Tel. PULlman 1270

J. LIULEVICIUS
4348 S. California Ave.
Tel. LAFayette 3572

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 Lituanica Avenue
Tel. YARds 4908

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

Šlykštus pasityčiojimas iš žmogaus, kuris per keturias valandas buvo per plauką nuo mirties

Socialistų laikraštis Naujienos, aprašydamos S. Šimulio, patekusio į plėšikų rankas, "reidą", paėmusios kai ką iš anglų spaudos iš savo galvos pridėjo tokių dalykų, kad skaitant aprašymą jauti, jog toks "reidas" S. Šimuliui galėjo būt net malonus. Vienoj vietoj Naujienos taip šlykščiai tyčiojasi: "Vėliau jie (plėšikai) sustojo nusipirkti puskvortę degtinės, ją ištraukė (Šimuliui, kuriam gal labai reikėjo "ant drąsos", nieko nedavė). Toliau juokiasi: "numovė kelnes" ir t.t.

"Draugas" tą įvykį pirmiausiai patyrė iš paties S. Šimulio, bet jo prašymu, kadangi buvo daktaro priežiūroj, įdėjo tiktai mažą žinutę,

Keturios valandos per plauką nuo mirties

Pagrobę S. Šimulį plėšikai nesivežiojo kaip kokį poną, bet įvarę į užpakalį pasiguldė, vienas kojomis laikė priminęs galvą ir revolveriu grąsindamas liepė nejudėti, o kitas vairavo jo automobilių. Ir taip per keturias valandas! Išvažiavę iš miesto norėjo surišę kojas įgrūsti į automobilio bakšą, bet apžiūrėjo, kad per didelis — netilps. Visą laiką keikė ir ginčijosi dėl nelaimingojo likimo.

Besibaigiąs gazolinas ginčą nutraukė

Pagalios gazolinas pradėjo baigtis. Buvo sustoję dviejose vietose, bet tik stabtelėjo, gi gazolino nesėmė. Matyt, jautėsi įtartini.

Prie kapų sienos nusirengti

Pamatę, kad gazolinas jau baigiasi, o dar toliau turi prospektų, nutarė Šimuliu nusikratyti, kas ir padaryta prie Calvary kapinių sienos. Nei vienas nieko nuo Šimulio "nemovė', kaip Naujienos juokiasi, bet įsakė išlipti iš automobilio ir eiti prie kapų sienos. Tos valandos, Šimulis sako, nelinkėtų didžiausiam savo priešui. Stovėdami per penkis žingsnius nuo jo įsakė nusirengti. Išvargintam automobiliuje ir esančiam didžiausioj baimėj jokiu būdu nesisekė kaklaryšis nurišti. Tuomet vienas plėšikų prišokęs taip griebė marškinius, kad visi guzikai nutrūko. Po to, pasiginčiję nutarė palikti gyvą ir grįžę į automobilių nurūko savais keliais. Naujienos toje vietoje pridėjo dar vieną pašaipą: "" kapinės galėjo jiems (plėšikams) visai kitokias idėjas duoti".

Bendrai, šiurpulingus per gyvenimus žmogaus didelius nuostolius Naujienos perdirbo į komediją.

"Lietuvos Valstybės Atstatymas"

Lietuviška paskaita rytoj

Rytoj, ketvirtadienį, vasario 12 d., 8 val. vakare, įvyksta Lietuviškas Seminaras Marquette Park Vyčių patalpose, 6825 So. Western Ave.

Prof. K. Pakštas, Liet. Kultūrinio Instituto direktorius, duos paskaitą — pritaikintą Lietuvos Nepriklausomybės minėjimo dienai — tema: "Lietuvos Valstybės atstatymas."

Šios įdomios paskaitos yra gausiai lankomos Chicagos lietuvių. Todėl ir visi lietuviai — ypatingai jaunimas ir studentija — nuoširdžiai kviečiami atvykti į Marquette Park Vyčių salę, 6825 So. Western Ave., rytoj, vasario 12 d., 8 val. vakare, pasiklausyti paskaitos apie Lietuvos valstybės kūrimąsi. Įžanga nemokamai.

X.X.

Kruetgen pašto

Prez. Rooseveltas Chicago pašto viršininką Kruetgen renominavo toliau būti viršininku ir pasiuntė senatui patvirtinti.

NORMANDIE IŠ TIKO GAISRAS

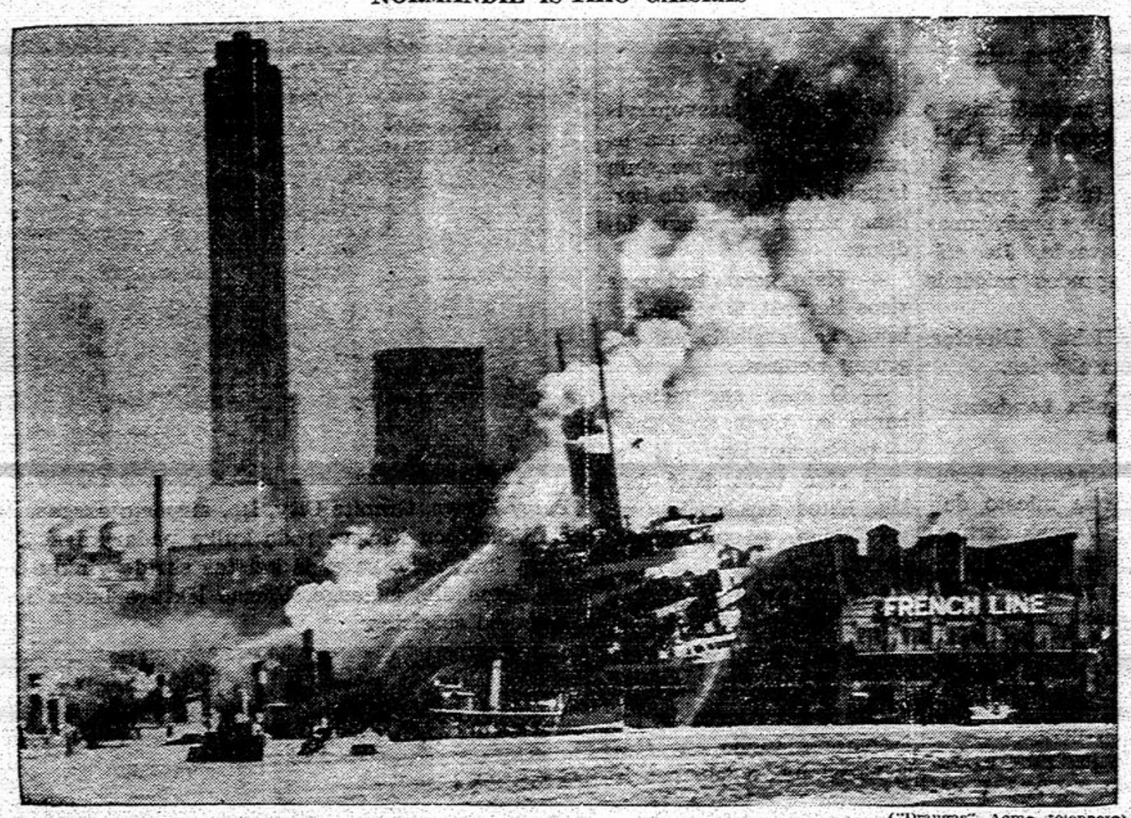

("Draugas" Acme telephoto)

Gaisras New Yorko krantinėje ištiko didingą prancūzų keleivinį garlaivį Normandie, kurį U. S. vyriausybė buvo paėmusi savo reikalams ir davusi jam Lafayette vardą. Gaisras laive ištiko iš darbininko deglo. Dega viršutiniai laivo dėniai ir pats laivas pašlijęs į šoną. Prieš kilsiant gaisrui laive buvo apie 2,500 jūrininkų pakrančių sargybos narių ir civilinių darbininkų. Viena s darbininkas žuvo. Apie 170 vyrų sužeista.

Dalyvaukime civiliam defense darbe

Visi ištikimi amerikiečiai darbuojasi krašto apsaugų sutvirtinimui. Amerikos lietuviai tam darbui pritaria, jame aktyviai dirba ir yra pasiryžę pašvęsti daugiau laiko ir arčiau kooperuoti su mūsų vyriausybės įstaigomis. Glaudesnių santykių palaikymui jie pageidautų turėti savo atstovus Illinois Valstybės Defense Taryboje. Todėl Lithuanian Republican Club of Illinois šaukia specialų susirinkimą Margučio raštinėje, 6755 South Western Ave., šį ketvirtadienį, vasario 12, 8 val. vakare plačiau aptarti šį reikalą ir išrinkti komisiją, kuri lietuvių pageidavimus perduotų Illinois valstybės gubernatoriui Dwight H. Green.

Joseph J. Grish, prez.

Kur vyrai registruosis

Lokalinis vyrų drafto boardas No. 109, 1908 Blue Island ave., vasario 16 d. 20 iki 45 m. amž. vyrus registruos šiose viešosiose mokyklose:

Cooper School, 1900 W. 23 gat.

Jirka School, 1624 W. 19 gat.

Whittier School, 1420 W. 17 gat.

Registracijos valandos: nuo 7:00 ryto iki 9:00 vakaro.

Vyrai registrantai pataria mi registruotis artimiausioj sau mokykloj.

Registrarais būti kviečiami savanoriai atsišaukti į šį boardą kaip vyrai, taip moterys, kurie turi laisvo laiko. Atsišaukti ne vėliau vasario 13. Bus paskirti dirbti į mie nėtas mokyklas tai vienai dienai — vasario 16.

Rožė turi erškėčius, deimantas — kliūtis. Geriausias žmogus taipgi turi silpnybes.

Apie 600 asmenų neteko pastogės

Gaisras ištiko Kenwood Garden apartamentinius namus, 5519 Kenwood ave., pietinėj miesto dalyje.

Apie 600 asmenų neteko pastogės. Nuostolių būsią apie 50,000 dol.

Namai statyti prieš pasaulinę Kolumbo parodą, kuri įvyko 1893 metais. Yra šešių aukštų ir turėjo apie 250 apartamentų.

Gaisras kilo iš boilerio kambario rūsyje.

Netekę pastogės rezidentai gavo laikiną prieglaudą aplinkinėse įstaigose ir privačiuose namuose.

Gaisro gesinimą trukdė nuo smarkaus vandens spaudinimo sproginėją ugniagesių vamzdžiai. Kai kas sako, kad tie vamzdžiai yra per seni.

Gub. Green remia sen. Brooks

Gubernatorius Green pagaliau viešai pradėjo remti senatoriaus Brooks kandidatūrą įvertindamas jo darbus kongrese.

Senatoriaus Brooks oponentu yra valstybės iždininkas Wright.

Už padangų vogimą kalėjimas

Walter Millens, negras garažo darbininkas Chicago Heights, pavogė nuo vieno žmogaus dvi automobilio padangas su tūbomis. Krimina linių bylų teisme jis nuteistas nuo 1 iki 10 metų kalėti.

Teisėjas nori suremti autoistus

Speeders Court teisėjas John Gutnecht pranešė, kad jis kreipės pas valstybės sekretorių Hughes prašydamas neišduoti naujų 'laisnių' autoistams, kurie 1940 ir 1941 metais paneigė policijos kvietimus prisistatyti teisman už nusižengimus trafiko įstatymams.

Teisėjas sako, kad šių autoistų būsią iki 2,000, kuriems policija neįstengia įteikti teismo išduotų warantų. Teisėjas sakosi, kad jis valstybės sekretoriui jau pasiuntęs apie 200 pavardžių su adresais. Bet daugumo adresai yra seni, tad ir policijai yra sunku su jais padaryti kontaktą. Spėjama, gal valstybės sekretoriui teks išgauti naujus jų adresus ir apie tai pranešti Chicago miestiniam teismui.

Prašo pasimelsti

Vieni metai jau praėjo nuo mirties a. a. Juozapo Stankevičiaus. Ciceriečiai dar gerai atsimena velionį ir jo nuveiktus darbus parapijai ir draugijose.

Šiandie, vas. 11 d., 7:45 val. ryto, bus laikomos šv. Mišios a. a. Juozapo Stankevičiaus intencija. Mišias šv. užpraše velionio žmona Rožė ir vaikai. Prašom nepamiršti pasimelsti, o jei kam galima ir šv. Mišių išklausyti.

Listen to
PALANDECH'S
RADIO BROADCAST
Featuring a Program of
YUGOSLAV FOLK MUSIC
Every Saturday, 1 to 2 P.M.
STATION WHIP
1520 kilocycles (Top of the Dial)

WHOLESALE
LIQUOR
ĮSTAIGA

Išvežiojame po visą Chicago
REMKITE SĖJĄ LIETUVIŲ DRAUGĄ
V. KANTER, Sav.
MUTUAL LIQUOR CO.
4707 S. Halsted St.
Tel. BOULEVARD 0014

Sveikata Turtas
Jeigu jus kankina Rheumatiški Skausmai, Diegliai, Rankų ar Kojų skandėjimas ir tirpimas, Šalčiai — nelauk ilgai, kad nebūtų per vėlu. Tuojau reikalauk DEKENS OINTMENT. Tūkstančiai žmonių pasekmingai vartoja Deksnio Galingą Mostį. Visados žiūrėk, kad rastūsi ant dėžutės vardas DEKENS OINTMENT. tai tik tada apturėsi tikrąjį. Kaina 75c. ir $1.50.
Dekens Ointment Co.
HARTFORD, CONN.
PARSIDUODA GERIAUSIOSE VAISTINĖSE.

CONRAD
Fotografas

Studija įrengta pirmos rūšies su moderniškomis užlaidomis ir Hollywood šviesomis. Darbas Garantuotas.
420 W. 63rd Street
Tel.: Biznio - ENGlewood 5888
Rez.: ENGlewood 5840

Wives, mothers, sisters— they're often forced to point the way to hair health to their men folk! For women know that a healthy head produces handsome hair! And that's why women everywhere are pointing to Fom-ol, the remarkable foaming oil shampoo which first nourishes the scalp, then takes the dull, parched hair and brings it back to glowing health. Fom-ol is so economical; a little goes a long way. Ask your druggist for the regular 50c size. Or, write for a generous trial bottle, enclosing 10c to cover packing and postage.
FOM-OL
More than a shampoo —a treatment!
CLAIROL, Inc.
132 West 46th St., New York
I enclose 10c for one trial size bottle of Fom-ol.
Name
Address
City State

INCOME TAX-us
J. P. VARKALA
Lietuvis Auditorius
3241 SO. HALSTED ST.
PILDO PER 20 METŲ
Chicago, Illinois
Tel.: CALumet 7358

WHOLESALE FURNITURE BROKER
DINING ROOM SETS — PARLOR SETS — BEDROOM SETS — RUGS — RADIOS — REFRIGERATORS — WASHERS — MANGELS — STOVES.
All Nationally Advertised Items.

ALEX ALESAUSKAS & SONS
FACTORY REPRESENTATIVE
6343 So. Western Aven
Telefonas REPUBLIC 6051

NEŽIŪRINT KUR BŪNA — NAMUOSE — SVEČIUOSE — AR VAŽINĖJANT LAUKUOSE — VISA CHICAGOS IR APYLINKĖS LIETUVIJA KASDIEN SU ATYDA KLAUSOSI:
MARGUTIS
RADIO LAIKRAŠČIO PROGRAMŲ!

Vienintėlis ir Smagiausias Vakarinis Lietuvių Programas Amerikoje!
— DEŠIMTI METAI! —
SEKMADIENIAIS 1 val. p. p.
KITOMIS Dienomis 9:30 v. vak.
PENKTAD. ir ŠEŠTAD. 7 v. v.
WHFC—1450 kil.
6755 So. Western Avenue
Phone: GROvehill 2242

THAT'S LIFE

Daug čikagiečių pasiūlė savo kraują sužeistiems kariams

Rašo K. J. Prunskis

(Tęsinys)

Kaip galima dovanoti kraujo sužeistam kariui

Įdomiausia tačiau man buvo užeiti į skyrių, kur duodama pati didžiausia žmonių meilės auka — kraujas sužeistiesiems. Gretimas namas, pakylame į keturioliktą aukštą. Smarkiu tempu eina paruošimas patalpų. Kitame kambaryje jau veikia raštinė. Atrandame smagų amerikietį, kurs mums gyvai atsakinėja į klausimus:

— Turime jau nemažai tokių žmonių, kurie pasiūlė duoti savo kraują sužeistiesiems. Daugiausia savo kraują aukoja moterys. Suprantama — vyrai ar darbe, jos turi daugiau laiko ateiti į mūsų įstaigą. Kraują imsime tik iš tų pasisiūlusių, kurie nebus jaunesni, kaip 21 metai ir nesenesni, kaip 60 metų. Galės išimties atvėjais duoti ir nuo 18 metų, bet tik su tėvų ar globėjų sutikimu.

Savo kraujo pasiūlymus mums turės pranešti į 616 S. Michigan (Tel. Wabash 3250).

Laišku atsiklausime, kada jiems patogiau ateiti, kad paskiau nereikėtų laukti. Darbas bus greitas — nusimesti apsiaustą, prasisegti, *paimamas adresas, išmatuojama temperatūra,* daktaras apžiūrės, tada paims vieną pantę (500 kub. centimetrų) kraujo, duosime dar išgerti kavos ar arbatos.

— Ne whiskey?

— Ne, to tai ne. Ir visas tas darbas užims tik apie pusę valandos. Tačiau dar turime pasiruošti. Tikrąjį darbą pradėsime nuo vasario mėn. 1 dienos. Turime ir automobilį — vežiojamą ambulatoriją. Tą galėsime pasiųsti į kitas miesto dalis, jei ten susiras didesnis skaičius kraujo davėjų."

Dvi sekretorės tratino rašomosiomis mašinėlėmis, o tas vyras vis mielai aiškino.

Rankose turėtą popierėlį jam pakišau prašydamas parašyti pavardę. Jis aiškiai, lyg spaudos raidėmis išrašė:

— A. Holm. Director. Blood Donor Service.

Lietuvės ruošia bandažus sužeistiesiems

Skubiais žingsniais pasukau į šiaurinę miesto dalį kur 115 N. Wabash darbuojasi kita Raud. Kryžiaus šaka. Įžengęs pradedu dairytis, ar nepamatysiu lietuvių.

— Kuo galiu jums pagelbėti? — prisistato viena iš vadovių.

Ieškome lietuvių.

— O, yra pas mus p. Gugienė, — ir nuveda į pakraštį, kur visa eilė lietuvių karpo, ruošia didelius bandažus sužeistiesiems.

— Mes jau trečias mėnuo. Dėl armijos ir laivyno.

Kartais visos suėjusios moterys per dieną padaro 16,000 bandažų.

Tarp jų lietuvių apie 30. Mes dirbam, atsidėjusios Pavargstame, bet taip patenkintos. Kaip aš džiaugiuosi, kad pradėjau..."

Net miela girdint kaip giria lietuves

Einame pro eilę stalų kur baltomis uniformomis moterys daro mažus merlės kamščius. Jie turės būti įdėti į žaizdas, kraują apstabdyti, švarai palaikyti. Prieiname prie vienos iš vyresniųjų:

— O, lietuvės dirba gerai. Tai viena iš pačių geriausių grupių.

Net miela girdint tuos pagyrimus. O mūsų lietuvės ne tik dirba, bet tą dieną ir 100 dolerių aukų atnešė.

Vieningai

— Matote, va čia siūlus dalina, moterys namo parsineša, nuneria, ir vėl atneša. Visos su tokiu dideliu atsidėjimu, — pasakojo vis p. Gugienė, patempdama už rankovės artyn tų mezginių ir kaip iš kulkosvaidžio berdama mielus lietuviškus žodžius:

— Kaip gerai, kad mes visos lietuvės, iš vieno dirbame, ach nusibodo jau tos grupių rietenos...

— O kam ana moteris burną su merle apsirišusi, — paklausiau jos.

— Nuo vatos daug dulkių. Kitos nepakenčia, už vis labiau, jei turi slogą čiaudi...

Buvome netoli durų. Ant sienos pamačiau užrašą:

— Work while you wait!

— Dirbk ir laukdama.

Tikrai, net sekretorės, informatorės turėjo ant stalų mezginius, o taip pat ir interesantės. Vienos laukdamos eilės, kitos — naujų interesantų, vis dirbo, mezgė.

Kažkaip su sunkia nuotaika išėjau. **Tie balti kaip sniegas bandažai neužilgo paraudonuos nuo šilto, jauno kraujo... Kaip baisus karas! Ir kaip šventa auka tų, kurie nori gydyti kruvinas karo žaizdas!**

K. J. Prunskis

Negauna padangų skalbyklos

Naujas sunkvežimių padangas įsigyti atsakyta skalbykloms ir drabužių valytuvėms. Tas reiškia, kad nė vienos, nė kitos negaus progos iš žmonių skalbinius ir drabužius paimti ir išvežioti, kai jų sunkvežimių padangos suplyš.

Registruojasi nepiliečiai priešai

Pranešta, kad pirmąją dieną Chicagoj apie 2,000 nepiliečių priešų jau įsiregistravo. Reiškiama vilties, kad iki šio vasario 28 d. visi įsiregistruos. O jų Chicagoj esama iki 50,000.

LĖKTUVE VIENAS PAŠAUTAS

Percy Brown, Granite City, Ill., airporto sargas, Delbert Richardson lėktuve rodo kulka padarytą skylę. Į lėktuvą šovė budįs kareivis kai tas skrido ginklų dirbtuvės Alton, Ill., padange. Vienas lėktuve buvęs keleivis sunkiai sužeistas.

("Draugas" Acme telephoto)

Beverly Ann Keith (kairėje), 15 m. amž., ir Delbert Henson buvo keleiviai D. Richardsono vairuojamame lėktuve. Henson pašautas.

KO BUS KLAUSIAMA PAS ĮSIREGISTRUOJANČIUS TARNYBAI VYRUS

Vyrų konskripcijos tarnybos direktorius Illinoise pulk. Paul G. Armstrong praneša, kad šio vasario 16 d. įvyksiąs 20 iki 45 metų amž. vyrų įsiregistravimas karo tarnybai bus paprastas. Jie turės paduoti tik paviršines apie save informacijas. Paskiau drafto boardai pareikalaus iš jų platesnių informacijų kvestijonieriais.

Vasario 16 d. registrantas atsakys tik į devynis klausimus. Gaus registracijos certifikatą, kurį visados turės turėti su savimi.

Į šiuos klausimus registrantas turės atsakyti:

Vardas, pavardė.

Gyvenimo vieta — adresas.

Pašto adresas, jei turima ne gyvenamoj vietoj, be kitur.

Telefonas.

Gimimo metai ir diena.

Gimimo kraštas.

Vardas ir adresas asmens, kurs visados žino registranto adresą.

Darbdavio vardas ir adresas.

Darbo vieta.

Tai viskas, kas bus klausiama ir kas bus užrašyta. Tas ims trumpą laiką.

4007 precinktų rinkimų teisėjai ir klerkai pakviesti drafto boardams gelbėti vyrų registravime. Registravimas įvyks viešose mokyklose nuo 7:00 ryto iki 9:00 va karo boardų vadovybėje. Vyrai registrantai įsiregistruoti turi kreiptis į artimiausią sau viešąją mokyklą.

SKAITYKITE "DRAUGĄ"

PAMOKOS

Anglų Kalbos
Lietuvių Kalbos
Knygvedystės
Stenografijos
Mašinėle Rašymo
Aritmetikos
Pilietybės

MOKSLO LAIKAS:

Nuo 9 ryto iki 3 val. p. p.
ir nuo 7 iki 9 val. vakare.

AMERIKOS LIETUVIŲ MOKYKLA
816 W. 33rd Place,
Chicago, Ill.

Aplink mus

× **Lilian Demskiūtė,** Aušros Vartų parapijos choro narė, automobilio nelaimėj sunkiai sužeista guli Švento Kryžiaus ligoninėj. Prieš trejetą mėnesių automobilio nelaimėj buvo sužeistas, nuo ko ir mirė jos tėvas iš amato barzdaskutys, turėjęs įmonę adresu 2203 W. Cermak Rd.

× **Stasio Šimulio** automobilius dar nesurastas. Spėjama, kad plėšikai bus nudūmę kur nors toliau nuo Chicagos.

× **Smuik. L. Sabonienė** užvakar grįžo iš Pittsburgh, Pa., savo tėvų Apol. ir Romualdo Šimėnų auksinių vestuvių, kurios buvo tikrai šaunios. Vestuvėse dalyvavo ne tik jubiliatų vaikai, bet vaikų ir tų vaikų vaikai.

× **Marijona Mondeikaitė** Šv. Kazimiero akademijos studentė, daro didelę pažangą muzikoje. Vasario 14 d. ji pakviesta vargonais groti Ascension bažnyčioje per vestuves žymių oakparkiečių. Šv. Antano bažnyčioje ji kas sekmadienis pavaduoja tėvą 12 val. Mišiose.

× **Toleikietės Šimkaitės su brightonparkiečiu J. Kaminsku** vestuvės buvo pažymėtinos tuo, kad dalyvavo visa "demokratija", t. y. Chicago lietuvių demokratų lyderiai. J. Kaminskas taip pat yra precinkto kapitonas savo warde.

× **Federacijos skyrius,** Town of Lake, jau pilnai pasiruošęs vasario 16 minėjimui. Prakalbos bus vasario 16 d., 8 val. vakare, parapijos salėj. Kalbės kun. K. Barauskas ir dr. P. Vileišis.

× **Lietuvių Baltos Žvaigždės Klūbas** pirko už $1000 Defense Bonds. Gražus pavyzdis kitoms draugijoms.

× **Šv. Kryžiaus bažnyčioje** šį vakarą baigiasi novena į Šv. Panelę Mariją Liurde. Noveną veda kun. dr. A. Deksnys.

× **Brightonparkietės: M. Anužienė, R. Gubistienė, A. Arcienė ir Okūnienė** praeitą sekmadienį gavo po $10 dovanų nuo draugijos Nekalto Prasidėjimo Panelės Šv. metiniam dr-jos vakare už neėmimą pašalpos per tam tikrą laiką. Visos yra žinomos veikėjos.

× **Bronė Pivariūnienė,** townoflakietė, žinoma labdarė ir narė bei veikėja daugelio idėjinių ir kultūrinių draugijų, jau kelinta diena kai serga ir randasi gydytojo priežiūroj.

× **Seserys Arlauskaitės,** Šv. Kazimiero akademijos studentės, Dievo Apvaizdos parap. choro narės bus "star" solistės parapijos užgavėnių vakare sekmadienį, vasario 15 d. Programoje taip pat dalyvaus Saboniai, Daujotas ir k.

× **Pianistė O. Skiriūtė-Metrikienė** su savo vedamu M. S. 21 kp. choru ateinantį pirmadienį dalyvaus vasario 16 paminėjime, kuris rengiamas Federacijos skyriaus Šv. Kryžiaus parapijos salėj.

REMKITE SAVUOSIUS!

MININT SAVO 50 METŲ GIMTADIENIO SUKAKTĮ

DAN SMITH

Nuoširdžiai kviečia visus savo Draugus, Kaimynus ir Pažįstamus, kartu su juo praleisti linksmą laiką surengtame "Birthday Party" TREČIAD. VAK.,

Vasario-Feb. 11 d.

Dan Smith Tavern

2301 So. Leavitt St. Chicago, Illinois

Bus Vakarienė — Šokiai prie geros Orkestros

Garsinkitės "Drauge" ir patirsite didesnį pasisekimą Jūsų biznyje arba profesijoje.

UŽTIKRINKIT ŠIOS ŠALIES LAISVĘ... PIRKDAMI UNITED STATES DEFENSE BONUS PAS —

MUTUAL FEDERAL SAVINGS and Loan Association of Chicago

BEN J. KAZANAUSKAS, Sekr.

Taupytojams Mokame 3½% Dividendus

Darom 1-mus Morgičius Lengvom Sąlygom

TURTAS VIRŠ $1,100,000.00

2202 WEST CERMAK ROAD

TELEFONAS: CANAL 8887

"THAT LITTLE GAME" Inter-nat'l Cartoon Co., N.Y.—By B. Link